

Uitvoeringsprogramma VTH 2025

Inhoud

Managementsamenvatting	4
1. Inleiding	9
1.1 Ontwikkelingen	9
1.2 Doel VTH-Uitvoeringsprogramma 2025	9
1.3 Leeswijzer hoofdstukken	10
Beleid en uitvoering	11
2. Veranderend Beleidskader	12
2.1 Beleidsdoelen VTH	13
3. Organisatie uitvoering provinciale VTH-taken.....	15
3.1 Organisatie uitvoering provinciale VTH-taken algemeen	15
3.2 Fusietraject Omgevingsdienst Utrecht	15
3.3 Samenwerking en afstemming met andere VTH-partners	15
4. Financiering	17
Output en outcome per thema	19
5. Milieu / Complexe bedrijven	20
5.1 Complexe bedrijven.....	20
5.2 Energie en duurzaamheid.....	23
5.3 Circulaire Economie	24
5.4 Lucht.....	25
5.5 Seveso en RIE ₄	28
5.6 Externe veiligheid	29
5.7 Vuurwerkbesluit	30
6. Bodem, Water en Ontgrondingen	32
6.1 Bodem	32
6.2 Grondwater, bodemenergie en ontgrondingen	34
6.3 Grondwaterbescherming.....	37
6.4 Zwemwater.....	38
7. Natuur en Landschap	40
7.1. Vergunningverlening Natuur	40
7.2 Natura 2000	41
7.3 UPLG en vergunningverlening Natura 2000 stikstof.....	44
7.4 Houtkapactiviteit.....	47
7.5 Flora- en fauna-activiteiten.....	50
7.6 Landschap.....	54
7.7 Toezicht buitengebied/ Boa's landelijk gebied	55
8. Overige taakvelden.....	58

8.1 Lokaal Spoor	58
8.2 Geluid	59
8.3 Wet luchtvaart.....	61
8.4 Vergunningverlening en handhaving 2025 algemeen	62

Managementsamenvatting

Gedeputeerde Staten hebben voor 2025 een nieuw Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) opgesteld. De provincie is wettelijk verplicht om dit jaarlijks te doen. Het merendeel van de VTH-taken waarvoor de provincie Utrecht bevoegd gezag is, heeft de provincie in mandaat belegd bij de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht. De provinciale taken op het gebied van Seveso (VTH-taken wat betreft de meest risicovolle bedrijven) worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) te Zaandam. Aan beide taakvelden liggen aparte Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) ten grondslag. In een DVO staat wat de provincie Utrecht van de betreffende uitvoeringsdienst verwacht en waartoe elk van de uitvoeringsdiensten zich heeft verplicht. Alle vergunningverlening vanwege de Omgevingswet inzake natuur (voorheen Wet natuurbescherming) en de Omgevingsverordening provincie Utrecht (onderdelen voor natuur en landschap) voert de provincie zelf uit.

Opgaven provincie

Binnen de provincie is sprake van een aantal grote opgaven en ambities die vragen om inzet van het instrument VTH. De opgaven rond energietransitie, de ambities vanuit de Middellange termijn Strategie Circulaire Samenleving, de Kaderrichtlijn Water en het UPLG dwingen tot het maken van keuzes voor de inzet van de middelen voor VTH. Er is op basis van de opgaven, de doelstellingen vanuit de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie en de goede afstemming in de Big8 sessies met de diverse beleidsafdelingen gekomen tot een afgewogen en haalbaar programma.

Daar waar we voor de komende jaren een stijgende noodzaak zien voor de inzet van VTH middelen zal een voorstel worden ingediend in de Kadernota 2026. Ontwikkelingen die al vragen om extra inzet in 2025 worden afgestemd met de diverse programma's en zo mogelijk verwerkt in de voorjaarsnota.

Thema's in het VTH-programma 2025

Het programma is opgesteld met als basis de resultaten van 2024, de doelstellingen uit de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (UHS), de uitkomsten van Big 8-sessies tussen de provincie en RUD Utrecht, de ambities uit het coalitieprogramma en de laatste inzichten van nu.

In 2024 is gestart met de afbouw van de uitvoering van de bodemtaken door de provincie. Deze taken zijn per 2024 overgedragen aan het bevoegde gezag van de gemeenten. Hiermee is de totale opdracht aan de RUD ook kleiner geworden. In 2026 zal hier nogmaals sprake zijn van een daling, waarna een stabiele situatie voor de provinciale bodemopdracht ontstaan.

Een belangrijke basis voor de keuzes in het Uitvoeringsprogramma is gelegen in de Uitvoering- en Handhavingsstrategie. Hierin zijn de doelstellingen voor VTH geformuleerd op basis van de risicoanalyse. Dit leidt tot een inzicht welke middelen nodig zijn voor de uitvoering. Omdat er meer ambities zijn dan beschikbare middelen in 2025, is gekomen tot een inhoudelijke prioritering. Hier volgt een kort overzicht van de belangrijkste wijzigingen per hoofdthema in 2025.

Milieubelastende activiteiten/ complexe bedrijven

De maatschappelijke opgaven zijn de laatste jaren steeds evidenter en urgenter geworden in de fysieke leefomgeving. Het opkomen van nieuwe complexe milieu thema's vergt investeringen in kennis en bedrijfsinventarisaties. De RUD Utrecht heeft samen met de provincie de volgende milieuthema's geprioriteerd voor de provinciale bedrijven.

Actualisatieprogramma vergunningen

Vergunningen zijn een van de krachtigste instrumenten die Omgevingsdiensten en overheden hebben om de leefomgeving te beschermen tegen hinder, milieuschade en gezondheidsschade. Geactualiseerde vergunningen voldoen aan de actuele wet- en regelgeving met daarin de laatste inzichten over normstelling en best beschikbare technieken. Daarmee zijn actuele vergunningen van belang voor een optimale bescherming van het milieu en de burger. Daarnaast wordt voorkomen dat er ongelijkheid ontstaat in de verplichtingen voor bedrijven als gevolg van verouderde vergunningen en/of voorschriften. Het actualisatieprogramma vergunningen is in 2023 doorontwikkeld. Dit heeft geleid tot een systemisch model om jaarlijks de werkvoorraad

te actualiseren vergunningen dan wel voorschriften in beeld te brengen, waarbij vooral aandacht is voor ZZS (Zeer Zorgwekkende Stoffen), KRW-doelen (Kaderrichtlijn Water), luchtmissie, energievoorschriften, Circulaire economie en afval. In 2024 is gekozen om te starten met een aantal vergunningen waar de handhaafbaarheid zeer lastig is en bij de afvalbedrijven waar de voorschriften wettelijk gezien aangepast moeten worden. Op basis van het actualisatieprogramma wordt in 2025 gewerkt aan afronding van de dossiers die zijn opgepakt in 2024 en worden de nieuwe actualisatie-opgaven opgepakt.

Bouwtaken

Om de kwaliteit van de omgevingsvergunningen verder te optimaliseren is in 2024 opdracht verstrekt aan de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) om de bouwadvisering voor de provinciale bedrijven op te pakken. Daarnaast is ingezet op bouwtoezicht bij deze bedrijven. In 2025 starten we een pilot waarin we bij een aantal bedrijven ook toezicht gaan uitvoeren voor wat betreft de bestaande bouwsituatie.

Aandachtsdossiers

Voor de zogenoemde aandachtsdossiers wordt een specifieke aanpak uitgewerkt, zo nodig in samenwerking met andere partners. Specifieke aandacht blijft er voor het verscherpte toezicht op de covergisters. Vooralsnog is er sprake van 1 bedrijf, maar naar verwachting zal de provincie ook een aanvraag voor 2^e covergister in behandeling krijgen.

Indirecte lozingen

Vanwege de ontwikkelingen rondom de Kaderrichtlijn water en de staat van de kwaliteit van het oppervlaktewater zal komend jaar de focus liggen op zogeheten indirecte lozingen. Dit zijn de lozingen van bedrijven op het riool. Met betrekking tot lozingen zal er intensief contact worden gezocht met de waterschappen om te kunnen kijken hoe zij ons kunnen ondersteunen in de vraag die voorligt. Denk hierbij aan steekproeven (monsternamen) alsook stukje instructie à waar moeten we op letten tijdens ons toezicht op de lozingen. Ook wordt middels een nieuw ontwikkeld werkproces het type lozing, geloosde stof, en hoeveelheid geloosde stof geregistreerd per bedrijf. In 2025 wordt het thema lozingen in samenwerking met de waterschappen opgenomen in onze reguliere controles. Elk provinciaal bedrijf zal worden geïnventariseerd en gecontroleerd worden op lozingen conform deze aanpak. Daarnaast werken we regionaal samen met waterschappen, omgevingsdiensten, RWS en gemeenten aan een actieprogramma indirecte lozingen voor de provincie Utrecht.

Gezien deze opgaven zijn er extra uren (binnen de DVO) begroot voor deze taken in 2025. We voorzien voor de langere termijn dat vanuit de opgaven van KRW en opkomst van ZZS er meer inzet nodig zal zijn.

Energie besparing

Tussen 2024 en 2026 wil de RUD Utrecht, namens de provincie Utrecht, alle bedrijven fysiek bezoeken voor een energiecontrole. In 2024 is hiermee een goede start gemaakt en de fysieke controles lopen op schema. Voor 2025 zullen de eerste hercontroles worden uitgevoerd.

ZZS/PFAS

Om meer grip te krijgen op het thema ZZS heeft de RUD Utrecht het expertisebureau Deconcern in de hand genomen. Het thema ZZS verdient de nodige aandacht, vanwege deze prioriteit heeft de RUD Utrecht in de uitvraag direct opgenomen dat 200 bedrijven door Deconcern zelf geïnventariseerd zullen worden. Onder deze 200 bedrijven zijn alle provinciale bedrijven opgenomen zodat het provinciale bedrijvenbestand geheel inzichtelijk zal zijn in 2025. Daarnaast gaat de RUD Utrecht meer inzet plegen op de zogenaamde reductie plannen. Bedrijven zijn verplicht aan te geven hoe zij deze stoffen uit zullen faseren of onderbouwd aangeven waarom uitfasering uitgesloten blijft voor het bedrijfsproces. Vergunningverleners zullen de reductieplicht op nemen in de vergunningen en de toezichthouders zullen deze plannen toetsen en komende jaren toezien op de implementatie van die reductieplannen.

Circulaire Economie

De focus voor 2025 ligt op het vergroten van kennis over circulariteit bij de omgevingsdiensten en op het opnemen van circulaire vergunningsvoorschriften in de vergunningen van provinciale inrichtingen. Voor

thema Circulaire Economie is er sprake van een nauwe samenwerking met het team Circulaire samenleving van de Provincie en de RUD Utrecht. Voor de uitvoering van de RUD Utrecht beperken we de taak in het thema Circulaire Economie tot grondstoffenbeperking en afvalpreventie. In lijn met de middel en lange termijnstrategie is besloten om komend jaar, te gaan werken aan de inventarisatie en registratie van grondstoffen gebruik bij bedrijven. Daarnaast zal het concept proefneming opgenomen worden in nieuwe vergunningen waardoor bedrijven sneller en makkelijker circulaire activiteiten kunnen ontplooiën. Daarnaast zal er geïnventariseerd worden welke bedrijven in het bezit zijn van proefnemingen en afvalstoffenplannen.

Bodem

Met de invoering van de Omgevingswet is het bevoegde gezag verschoven van de provincie naar de gemeenten. De voorgestelde afname van bodemuren is doorgevoerd voor 2025. We zien hier geen bijzonderheden.

Grondwater en bodemenergie

In 2025 blijft de RUD namens en met de provincie proactief meedenken en adviseren op het vlak van bodemenergie (bodemenergieplannen, grondwaterwinningen voor drinkwatervoorzieningen en gebiedsgericht grondwaterbeheer). Het thema Water wordt komende jaren nog belangrijker, zowel vanuit het programma Water en Bodem sturend als ook de Kader richtlijnwater. Ook neemt het aantal bodemenergiesystemen toe. Deze taak vergt daarom steeds meer uren. Binnen de DVO zijn daarom wat extra uren begroot voor deze taak.

Natuur /UPLG

Vergunningverlening

Als gevolg van recente gerechtelijke uitspraken rond de vergunningverlening Natura 200 Gebiedsbescherming Stikstof (Rendac/ Amercentrale en Greenpeace) en het aflopen van het legalisatieprogramma PAS melders valt te verwachten dat in 2025 het aantal verzoeken tot handhaving bij met name agrarische bedrijven zal toenemen.

In 2025 is een belangrijk speerpunt voor de vergunningverlening de legalisatie van de PAS melders. De ontwikkelingen in dit dossier vragen, zeker ook na de hierboven genoemde uitspraken, extra aandacht in de VTH keten. Interprovinciaal wordt gewerkt aan een contourennotitie gezamenlijk handhavingsbeleid. Het handhavingsbeleid moet in samenhang worden gezien met de toezichtstrategie. Toezicht zou zich met name op de ondernemers met de grootste effecten op kwetsbare Natura 2000 gebieden moeten richten. Prioriteit bij het mogelijk voorkomen van handhaving is afhankelijk van het zicht hebben op een geborgde daling van stikstofdepositie en het zicht op het herstel van de natuur.

Het dossier wolf zal ook dit jaar de nodige aandacht vragen van het team VVN. Zo zal dit jaar een nieuwe aanvraag worden ingediend voor het vangen en zenderen van een roedel wolven, de roedel van de 'Leusderheid'. Naar verwachting zal dit jaar bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State het door natuurorganisaties ingestelde hoger beroep plaatsvinden tegen de door GS verleende ontheffingen voor beheer- en schadebestrijdingen voor de vos, wild zwijn en knobbelzwaan.

FOLG

In 2024 is doorgewerkt aan een database met omgevingsinformatie als fundament voor het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG). Dit project FOLG (Fundament Omgevingsinformatie Landelijk gebied) zal in 2025 verder doorlopen en biedt een basis voor de vergunningverlening.

Ook informatie vanuit het gebiedsgerichte toezicht draagt bij aan het vullen van deze database.

In IPO verband wordt nauw samengewerkt om te komen tot afstemming over het kader voor toezicht en handhaving stikstof.

Toezicht en handhaving

De onderdelen voor natuur behelzen de grootste post in het Uitvoeringsprogramma VTH. We zien de afgelopen jaren dat op bijna alle onderdelen de ambities groot zijn en dat met de beschikbare middelen de uitvoering onder druk staat. Met de extra middelen (€100.000,-) uit het coalitieakkoord is daarom vooral ingezet op diverse activiteiten van de groene wetten, zodat de groene toezichthouders/boa's meer taken kunnen uitvoeren.

Belangrijke accenten zijn gelegd bij:

- Fysieke controles soortenbescherming (o.a. soortenmanagementplan (SMP))
- Toezicht en handhaving weidevogels
- Toezicht op kleine landschapselementen
- Invasieve exoten
- Administratieve controles.

In 2025 worden gerichte controles gevoerd bij gemeenten waar het niet goed gaat met projecten met grote natuureffecten. We gaan niet meer waarschuwen, maar handhaven. Er wordt daarnaast intensief toezicht gehouden op de uitvoering van het pre SMP. Wanneer isolatiebedrijven niet werken volgens het toezichtplan wordt er streng gehandhaafd.

Er is meer inzet nodig om hier adequaat toezicht op te kunnen houden. Eventuele aanvullende middelen zullen in afstemming tussen provincie en RUD worden ingevuld.

Het toezicht op de elementen die in de OV op de waardenkaart zijn gezet vindt steekproefsgewijs. De provincie stemt nader af met RUD over de gewenste prioritering van het toezicht op kleine landschapselementen (KLE). Doordat afgelopen jaren meer KLE's zijn opgenomen op de kaart, zijn er meer controles ingepland. Er zal aan de hand van de uitvoering bekeken worden of dit voldoende is.

De evaluatie van het Utrechts Samenwerkingsmodel Natuurtoezicht (USN) over de periode 2019-2024 is doorgeschoven van 2024 naar het eerste kwartaal van 2025. Op basis van de evaluatie zal onder andere worden bekeken of er voldoende toezicht is in het buitengebied. Dit omvat ook de benodigde inzet voor het dossier 'wolf'. In 2025 vullen we het toezicht buitengebied in met 4 groene boa's.

Ontwikkeling één Omgevingsdienst in Utrecht

Na een intensivering van de samenwerking van de afgelopen jaren hebben de besturen van de ODRU en de RUD Utrecht besloten om een routekaart vast te stellen om samen per 1 januari 2026 de Omgevingsdienst Utrecht te vormen. Door kennis, ervaring en middelen samen te voegen en de grenzen binnen de provincie op te heffen, ontstaat er een robuuste omgevingsdienst die meer kan betekenen voor gemeenten, provincie, inwoners, bedrijven, natuur, milieu en leefomgeving.

In aanloop naar dit voornemen heeft de provincie Utrecht in haar zomernota voor 2023 besloten maximaal twee miljoen euro vrij te maken die ingezet kan worden als tegemoetkoming van de frictiekosten. We zijn vanuit onze eigenaarsrol nauw betrokken bij het dit traject.

Financiën in concreto

Het Uitvoeringsprogramma VTH wordt gedekt uit verschillende begrotingsposten (3.4.7 en 2.2.1). Er is voldoende dekking in de huidige begrotingsposten voor het Uitvoeringsprogramma VTH 2025.

RUD UTRECHT	UVP 2024 (PU)	UVP 2025 (PU)
	2024	2025
<i>Uren</i>	76.470	74.464
Variabele bijdrage + reg. En prov. taken + en WLS en materiele middelen.	€ 5.774.878	€ 5.819.000
Subtotaal vaste bijdrage RUD Utrecht	€ 3.634.000	€ 3.542.000
Totaal RUD Utrecht	€ 9.408.878	€ 9.361.000

OD NZKG	UVO 2024	UVO 2025
	(V2. 14-12-2023)	
<i>Uren</i>	9.307	7.418
Bouw totaal	€ 89.516	€ 90.994
Milieu/Brzo totaal	€ 826.208	€ 651.864
Milieu/Brzo Rand voorwaardelijk aanvullend en progr. Overstijgend	€ 172.935	€ 169.205
Totaal Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	€ 1.088.632	€ 912.063
Totaal begroot DVO/ UVO 2025	€ 10.497.510	€ 10.273.063

1. Inleiding

1.1 Ontwikkelingen

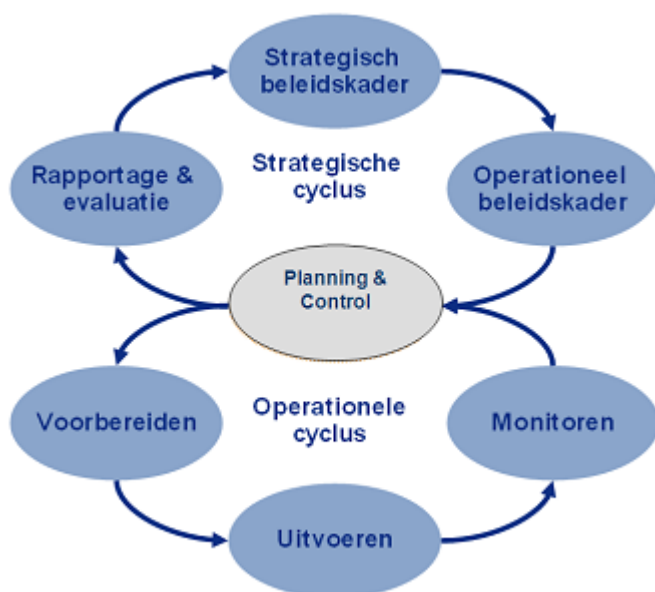
In 2025 werken we verder met de Omgevingswet. Er is hier nog veel ontwikkeling op nodig. Ook zien we veel ontwikkeling op diverse beleidsvelden die vragen om meer of intensievere inzet van VTH; denk aan het bereiken van de ambities uit het UPLG, de doelen vanuit de KRW, de energietransitie, circulaire samenleving en de ambities en doelen op de natuur in Utrecht.

Het is dan ook goed nieuws dat de RUD en ODRU per 1 januari 2026 de Omgevingsdienst Utrecht zullen gaan vormen. Door kennis, ervaring en middelen samen te voegen en de grenzen binnen de provincie op te heffen, ontstaat er een robuuste omgevingsdienst die meer kan betekenen voor gemeenten, provincie, inwoners, bedrijven, natuur, milieu en leefomgeving.

1.2 Doel VTH-Uitvoeringsprogramma 2025

Dit VTH-uitvoeringsprogramma heeft tot doel het operationele kader te stellen waarin de gestelde provinciale beleidsdoelen en prioriteiten zijn geconcretiseerd tot VTH-activiteiten die in 2024 worden uitgevoerd. Het programma geeft aan hoeveel capaciteit (uren) en middelen (euro's) voor deze activiteiten ter beschikking worden gesteld.

Het maken van een jaarlijks uitvoeringsprogramma VTH is voor de provincie een wettelijke verplichting, die voortvloeit uit de Omgevingswet (afdeling 18.3). De Omgevingswet schrijft provincies, gemeenten, omgevingsdiensten en waterschappen voor dat zij hun VTH-uitvoering procesmatig organiseren aan de hand van de in het hoofdstuk genoemde procescriteria. De acht belangrijkste criteria vormen tezamen een in elkaar overlopende beleids- en uitvoeringscyclus, in vakjargon 'de Big8-cyclus' genoemd (zie figuur 1). Het jaarlijkse uitvoeringsprogramma vormt de overloop tussen beleid en uitvoering. Middels Big8 gesprekken vindt minimaal twee keer per jaar afstemming tussen beleid en uitvoering.

Figuur 1 Big-8 cyclus

1.3 Leeswijzer hoofdstukken

Dit programma bestaat uit twee onderdelen. Het hoofdstuk *beleid en uitvoering* beschrijft voor de provincie Utrecht op hoofdlijnen de inhoud en organisatie van de bovenste Big 8-cirkel, de (strategische) beleidscirkel.

Het *hoofdstuk output en outcome* geeft per thema voor de provinciale VTH-taken via een vast format een overzicht van de doelen, de output en outcome; alles voorzien van bijbehorende uren voor 2025 en vertaling van DVO /voortgangsrapportages.

Beleid en uitvoering

2. Veranderend Beleidskader

Met de invoering van de Omgevingswet, zijn de meeste landelijke thematische wetten ingetrokken. Aanvullende provinciale kaders zijn inmiddels deels al gemaakt via een Provinciale Omgevingsvisie, de Omgevingsverordening en (in ontwikkeling zijnde) Programma's. De Omgevingsvisie biedt een integrale kijk op het provinciale beleid voor de fysieke leefomgeving en is ontstaan na een uitgebreid proces van interne en externe participatie. Deze visie schetst de provinciale ambities tot 2050, inclusief meetbare (tussen)doelen voor de jaren 2025, 2030 en 2040.

De Omgevingsvisie is opgebouwd rond zeven thema's (zie figuur 2). Deze thema's kunnen in hun onderlinge samenhang ook nog gebiedsgericht worden ingekleurd. Daartoe is de provincie ingedeeld in drie regio's: U16 (het samenwerkingsverband van Utrechtse gemeenten), Amersfoort en Foodvalley.

Figuur 2: de zeven thema's van de Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is juridisch vertaald in een Omgevingsverordening met regels voor de leefomgeving. Daarna zijn de regels gedigitaliseerd: door dit te doen, kunnen de regels via tekst én op de kaart geraadpleegd worden.

De Omgevingswet gaat uit van het principe 'decentraal, tenzij'. Daarbij is het in eerste instantie een taak van gemeenten om maatschappelijke opgaven te realiseren. Het instrument daarvoor is veelal het gemeentelijke Omgevingsplan, dat ook normen voor milieuaspecten, zoals lucht, geluid, bodem, trillingen en externe veiligheid kan bevatten. De provinciale Omgevingsverordening bepaalt de afwegingruimte die gemeenten daarbij krijgen.

De visie legt niet vast hoe de provincie de doelen precies wil gaan bereiken. De Omgevingswet heeft hiertoe het instrument "Programma" in het leven geroepen (zie hieronder). De 7 thema's uit de Omgevingsvisie werkt de provincie nader uit in programma's.

Waar de programma's een inhoudelijk beleidskader bieden voor de VTH-taakuitvoering, moet de provincie op grond van wettelijke eisen ook beschikken over een zogeheten VTH-strategie. De strategie beschrijft op hoofdlijnen hoe de provincie haar vergunningverlening, toezicht en handhaving organiseert.

Het coalitieakkoord voor de huidige coalitieperiode is meegenomen in het uitvoeringsprogramma van 2025.

2.1 Beleidsdoelen VTH

Een belangrijke taak binnen de Big-8 systematiek is het formuleren van beleidsdoelen en prioriteiten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dit gebeurt via de regionale en provinciale Uitvoerings- en handhavingstrategie.

De regionale strategie heeft betrekking op de taken die door de bevoegde gezagen bij de ODRU en de RUD zijn belegd. De provinciale UHS geldt ook voor de RUD. In de regionale UHS zijn niet alle taken die belegd zijn bij de RUD geland omdat ze specifiek voor de provincie gelden.

De regionale U&H-strategie is tot stand gekomen in nauw overleg tussen de provincie, beide omgevingsdiensten en alle 26 Utrechtse gemeenten die ook 'Omgevingswetproof' is. Hiermee wordt voor het Utrechtse bedrijfsleven een gelijk speelveld gecreëerd voor toezicht en handhaving. De U&H-strategie biedt het kader voor zowel vergunningverlening als toezicht en handhaving van de taken die zijn belegd bij de RUD.

In de regionale strategie zijn algemene doelstellingen geformuleerd op basis van de terminologie uit de Omgevingswet:

- Veiligheid: hieronder verstaan we de milieu- en bouw gerelateerde risico's die mensen in hun fysieke leefomgeving lopen. De doelstelling is het beperken van de milieu- en bouw gerelateerde risico's;
- Gezondheid: hieronder verstaan we het fysieke en psychisch welbevinden. De doelstelling van gezondheid is het streven naar een leefomgeving waar gezondheid voor eenieder tot de basiswaarden behoort en in balans is;
- Omgevingskwaliteit: hieronder verstaan we de belevings-, gebruiks- en toekomstwaarde. De doelstelling van omgevingskwaliteit is het beperken en/of voorkomen van hinder, overlast en ergernissen;
- Duurzaamheid: hieronder verstaan we energie en grondstoffen. De doelstelling van duurzaamheid is het leveren van een constructieve bijdrage aan de energietransitie en verduurzaming.

De regionale uniforme U&HS is verlengd tot en met 2025. De implementatie en doorontwikkeling van deze U&HS lopen gewoon door in 2025. De omgevingsdiensten trekken daarin samen op. Tegelijkertijd wordt er regionaal (samen) gewerkt aan de opvolger van deze U&HS die per 2026 in werking gaat treden. Daarin staan 5 maatschappelijke opgaven centraal: gezonde leefomgeving, bodem en water, duurzaamheid, milieucriminaliteit en toekomstbestendige natuur en – landbouw. Binnen deze opgaven zijn 11 thema's gededuceerd waar regionale doelen aan zullen worden gekoppeld.

De provinciale U&HS bevat doelstellingen voor VTH die gebaseerd zijn op- en ontleend zijn aan doelen uit wetten en uit provinciale ambities, zoals vastgelegd in onder meer de omgevingsvisie, de Omgevingsprogramma's (bijv. gezond en veilig), UPLG en de omgevingsverordening. De VTH- doelstellingen zijn integraal, samen met de collega's van andere afdelingen en beleidsvelden en de RUD opgesteld. De doelstellingen gelden voor de gehele looptijd van de U&HS, tot en met 2027.

Op basis van de verordening kwaliteit VTH zijn daarnaast doelen geformuleerd om de kwaliteit te monitoren.

Kwaliteit staat hierbij enerzijds voor het realiseren van de afgesproken doelstellingen en anderzijds het voldoen aan de wettelijke eisen. Deze kwaliteitsdoelen bestaan uit doelstellingen op het gebied van:

- Uitvoeringskwaliteit: de mate waarin een product voldoet aan de juridische en organisatorische doelen en bijdraagt aan de omgevingsdoelen;
- Dienstverlening: de manier waarop de organisatie met belanghebbenden omgaat;
- Financiën: De inzet van middelen in relatie tot de kwaliteit van de geleverde producten en diensten.

3. Organisatie uitvoering provinciale VTH-taken

3.1 Organisatie uitvoering provinciale VTH-taken algemeen

De uitvoering van de VTH-taken van de provincie Utrecht vindt plaats op 3 verschillende plekken.

90 tot 95 procent van de provinciale VTH-taken wordt uitgevoerd door de RUD Utrecht;
De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) in Zaandam voert voor de provincie Utrecht de Wabo-vergunningverlening, het toezicht en de handhaving uit voor een 14-tal bedrijven die vallen onder het voormalige Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO 20215, deze term is vervangen door Seveso onder de Omgevingswet) en IPPC- Risico Inventarisatie en Evaluatie 4 (RI&E4). Deze taakuitvoering vergt specifieke kennis en is in Nederland daarom wettelijk verplicht neergelegd bij landsbreed een 6-tal gespecialiseerde Seveso-omgevingsdiensten. De ODNZKG verzorgt ook de Seveso-taakuitvoering voor de provincies Noord-Holland en Flevoland;

De provincie Utrecht voert de onderstaande vergunningverlenende taken uit het VTH-Uitvoeringsprogramma zelf uit:

Omgevingswet; vergunningverlening natuur (voorheen Wet natuurbescherming)

Omgevingsverordening, hoofdstuk 6 Natuur en hoofdstuk 7 Cultuurhistorie en landschap

Natuurschoonwet (adviserende rol)

Vergunningverlening uitritten provinciale wegen (Team BEM)

Vergunningverlening werken in de nabijheid van het spoor (team TBO)

3.2 Fusietraject Omgevingsdienst Utrecht

Het fusietraject om te komen tot de Omgevingsdienst Utrecht per 1 januari 2026. In 2025 zal de provincie actief betrokken zijn bij de voorbereiding en oprichting van de nieuwe omgevingsdienst. Zowel bestuurlijk, door lidmaatschap van de stuurgroep, als ambtelijk, deelname werkgroepen, wordt de positie van de (taken van de) provincie zo goed mogelijk geborgd.

Met de vorming van de nieuwe Omgevingsdienst wordt een belangrijke stap gezet om te kunnen voldoen aan de robuustheids- en kwaliteitscriteria voor de uitvoering van de VTH taken.

3.3 Samenwerking en afstemming met andere VTH-partners

De RUD Utrecht werkt in het veld samen met andere VTH-partners. De intensiteit van samenwerking en de mate waarin de samenwerking structureel is ingericht, verschilt. Hieronder zijn (niet limitatief) samenwerkingspartners opgesomd en een aantal samenwerkingsafspraken.

Provincie	Intern wordt met diverse beleidsafdelingen en uitvoeringsteams gewerkt aan afstemming in de big8 cyclus Het Coördinatiepunt Uitvoering werkt aan optimalisatie van de uitvoering onder de Omgevingswet
Verschillende partners	Coördinatie regionale samenwerking VTH met alle VTH partners. Utrechts Samenwerkingsverband Natuurtoezicht (USN)
Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek	Samenwerking op het gebied van handhaving Randmeren
Veiligheidsregio Utrecht	Incidenteel afstemmingsoverleg
Driehoek: RUD Utrecht, OM en Politie	Overleg in het kader van strafrecht (wettelijk)

Regionale samenwerking in het kader van Omgevingswet	Intentieovereenkomst Samenwerking en Samenwerkingsafspraken
Omgevingsdienst NL	Afstemming en kennisuitwisseling voor omgevingsdienst-overschrijdende zaken
Inspectie Leefomgeving en Transport	Samenwerking op transportcontroles Uitvoeringstaken Wet lokaal spoor

4. Financiering

Het Uitvoeringsprogramma VTH wordt gedekt uit verschillende begrotingsposten (3.4.7 en 2.2.3)

Zowel de RUD Utrecht alsook de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied hebben als gevolg van een stijging van de CAO hun uurtarieven verhoogd.

Conclusie

In onderstaande tabellen is samengevat welke bedragen zijn opgenomen in de provinciale begroting.

Tabel 2: Overzicht begroting provincie

		Programma 3.4.7
Hoofdstuk	Beschikbare budgetten begroting PU Cluster Opdrachtgeversunit	Budget lasten
Hoofdstuk 2.2. Landelijk gebied	60031 TH groen regelgeving	€ 270.500
Hoofdstuk 2.3. Bodem Water en Milieu	60062 VTH overige	€ 114.000
	60063 Opdrachtgeverschap RUD BRZO	€ 9.007.000
	Beschikbare middelen Cluster opdrachtgeversunit VTH	€ 9.391.500
<i>NB: naast opdrachtverlening RUD en ODNZKG worden uit deze posten ook andere taken van de opdrachtgeversunit betaald, zoals IPO taken, opstellen beleid, organisatie PSO etc. Daarnaast worden er ook posten uit andere domeinen/ clusters gedekt.</i>		

Tabel 3: overzicht ontwikkeling kosten voor RUD Utrecht en ODNZKG

RUD UTRECHT	UVP 2024 (PU)	UVP 2025 (PU)
	2024	2025
<i>Uren</i>	76.470	74.464
Variabele bijdrage + reg. En prov. taken + en WLS en materiele middelen.	€ 5.774.878	€ 6.004.406
Subtotaal vaste bijdrage RUD Utrecht	€ 3.634.000	€ 3.269.363
Totaal RUD Utrecht	€ 9.408.878	€ 9.283.350

OD NZKG	UVO 2024	UVO 2025
	(V2. 14-12-2023)	
<i>Uren</i>	9.307	7.418
Bouw totaal	€ 89.516	€ 90.994
Milieu/Brzo totaal	€ 826.208	€ 651.864

Milieu/Brzo Rand voorwaardelijk aanvullend en progr. Overstijgend	€ 172.935	€ 169.205
Totaal Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	€ 1.088.632	€ 912.063

Output en outcome per thema

5. Milieu / Complexe bedrijven

5.1 Complexe bedrijven

Beleid/doelen

De provincie is bevoegd gezag voor (majeure risico-) bedrijven die vallen onder de Richtlijn Industriële Emissies (RIE-bedrijven). Het gaat hierbij veelal om grotere industriële en afvalverwerkende bedrijven (in totaal ca. 60 stuks). Het toezicht vindt plaats op grond van verleende vergunningen, ontheffingen vanuit de OW, de Wet milieubeheer of het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Er wordt in het voorliggende uitvoeringsprogramma opgenomen welke activiteiten de RUD meeneemt in de vergunningverlening en het toezicht bij bedrijven. Denk hierbij aan het opnemen van specifieke voorschriften in de vergunning ten aanzien van energie, ZZS of emissies naar de lucht.

Ook wordt gewerkt aan Informatie Gestuurde Handhaving en Ketenhandhaving. Hiertoe worden meer data geanalyseerd om zo te komen tot relevante (keten)projecten.

Nieuwe opgaven, nieuwe inzichten, nieuwe aanpak 2025

De maatschappelijke opgaven zijn de laatste jaren steeds evidenter en urgenter geworden in de fysieke leefomgeving. Het opkomen van nieuwe complexe milieu thema's vergt investeringen in kennis en bedrijfsinventarisaties. De RUD Utrecht heeft samen met de provincie de volgende vier milieuthema's geprioriteerd voor de provinciale bedrijven:

- 1) Circulaire Economie (CE)
- 2) Lozingen
- 3) Lucht
- 4) ZZS

Milieutoezicht en het schrijven van vergunningen is mensenwerk. De kwaliteit van dit werk valt of staat met het kennisniveau van onze mensen. Daardoor investeert de RUD Utrecht in 2025 veel in de opleiding van haar mensen en het verbeteren van het kennisniveau van deze complexe thema's. Overkoepelend worden er in 2025 voor ieder thema sessies georganiseerd. Op deze manier verstevigen we onze kennis en worden deze thema's robuust georganiseerd in onze dienst. Dit wil zeggen dat elke collega binnen de gehele afdeling bedrijven een basiscursus+ zal worden gegeven om alle milieukennis te actualiseren. Aan de hand van deze cursussen zal door een selecte afvaardiging zich verdiepen op elk individueel thema. Per thema zal dit gezelschap bestaan uit twee tot drie toezichthouders en twee tot drie vergunningverleners. Na het volgen van deze specifieke cursussen behoren zij tot de kennisdragers. Er wordt volgend jaar tevens een kennismatrix ontwikkeld waardoor het zichtbaar wordt welke competenties de organisatie per thema moet blijven borgen. Zo blijft het kennisniveau gemonitord en up to date. Om de bedrijven goed te kunnen controleren investeren we dus in kennis, maar er wordt ook veel geïnvesteerd om per bedrijf goed inzichtelijk te krijgen wat en hoeveel ze uitstoten op deze thema's. Deze inventarisatie helpt ons de meeste impact te maken met onze controles, en helpt ons gericht vergunningen aan te scherpen waar mogelijk.

1. Lozingen

Vanwege de ontwikkelingen rondom de Kaderrichtlijn water en de staat van de oppervlaktekwaliteit zal komend jaren de focus liggen op zogeheten indirecte lozingen. Dit zijn de lozingen van bedrijven op het riool. Met betrekking tot lozingen zal er intensief contact worden gezocht met de waterschappen om te kunnen kijken hoe zij ons kunnen ondersteunen in de vraag die voorligt. Denk hierbij aan steekproeven

(monstername) alsook stukje instructie à waar moeten we op letten tijdens ons toezicht op de lozingen. Ook wordt middels een nieuw ontwikkeld werkproces het type lozing, geloosde stof, en hoeveelheid geloosde stof geregistreerd per bedrijf. Inmiddels is er vanuit het bedrijfsleven nieuwe expertise aangetrokken door de RUD Utrecht, deze collega heeft expertise op lozingen. In 2025 wordt het thema lozingen in samenwerking met de waterschappen opgenomen in onze reguliere controles. Elk provinciaal bedrijf zal worden geïnventariseerd en gecontroleerd worden op lozingen conform deze aanpak.

2. ZZS

Om meer grip te krijgen op het thema ZZS heeft de RUD Utrecht het expertisebureau Deconcern in de hand genomen. Zij hebben een module ontwikkeld waarbij door het opvragen van Veiligheidsinformatiebladen de aanwezige ZZS-stoffen worden geanalyseerd. Het thema ZZS verdient de nodige aandacht, vanwege deze prioriteit heeft de RUD Utrecht in de uitvraag direct opgenomen dat 200 bedrijven door Deconcern zelf geïnventariseerd zullen worden. Onder deze 200 bedrijven zijn alle provinciale bedrijven opgenomen zodat het provinciale bedrijvenbestand geheel inzichtelijk zal zijn in 2025. Daarnaast gaat de RUD Utrecht meer inzet plegen op de zogenaamde reductie plannen. Bedrijven zijn verplicht aan te geven hoe zij deze stoffen uit zullen faseren of onderbouwd aangeven waarom uitfasering uitgesloten blijft voor het bedrijfsproces. Vergunningverleners zullen de reductieplicht op nemen in de vergunningen en de toezichthouders zullen deze plannen toetsen en komende jaren toezien op de implementatie van die reductieplannen.

Actualiseren van vigerende vergunningen

De RUD en de ODNZKG werken geprogrammeerd aan de actualisatie van bestaande vergunningen. Ook hierin wordt op basis van prioriteiten gewerkt. Daarnaast wordt voorkomen dat er ongelijkheid ontstaat in de verplichtingen voor bedrijven als gevolg van verouderde vergunningen en/of voorschriften. Het actualisatieprogramma vergunningen is in 2023 doorontwikkeld. Dit heeft geleid tot een systemisch model om jaarlijks de werkvoorraad vergunningen en voorschriften te actualiseren, waarbij vooral geprioriteerd wordt op handhaafbare dossiers, afval en ZZS, KRW-doelen/indirecte lozingen, luchtemissie, energievoorschriften, grondstoffenbesparing en afvalpreventie). Voor de provinciale bedrijven in behandeling bij de RUD Utrecht is in 2024 gekozen om te starten met een aantal vergunningen waar de handhaafbaarheid zeer lastig is en bij de afvalbedrijven waar de voorschriften wettelijk gezien aangepast moeten worden. Op basis van het actualisatieprogramma wordt door de RUD in 2025 gewerkt aan afronding van de dossiers die zijn opgepakt in 2024 en de nieuwe actualisatie-opgaven opgepakt.

Bouw

Om de kwaliteit van de omgevingsvergunningen verder te optimaliseren is in 2024 opdracht verstrekt aan de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) om de bouwadvisering voor de provinciale bedrijven op te pakken. Daarnaast is ingezet op bouwtoezicht bij deze bedrijven. In 2025 starten we een pilot, waarin we bij een aantal bedrijven ook toezicht gaan uitvoeren voor wat betreft de bestaande bouwsituatie.

Aandacht dossiers

Voor de zogenoemde aandacht dossiers wordt een specifieke aanpak uitgewerkt, zo nodig in samenwerking met andere partners. Er blijft specifiek aandacht (verscherpte toezicht) voor de covergisters. Vooral nog is er sprake van 1 bedrijf, maar naar verwachting zal de provincie ook een aanvraag voor 2^e covergister in behandeling krijgen.

Ketentoezicht

Jaarlijks wordt ook gewerkt aan het ketentoezicht middels informatie gestuurd handhaven (uniform risicogericht werken, data-analyse, signalering en versterken informatiepositie). RUD Utrecht werkt aan een goede samenwerking met andere handhavingspartners om zodoende op basis van beschikbare informatie de inzet van toezicht effectief te kunnen sturen.

Integrale controles

Jaarlijks worden alle provinciale inrichtingen integraal gecontroleerd. Voor de zogenoemde aandacht dossiers wordt een specifieke aanpak uitgewerkt, zo nodig in samenwerking met andere partners. In de komende jaren zal op basis van de risicoanalyse een verscherpt toezicht worden uitgevoerd op zgn. covergisters.

De RUD voert transportcontroles uit samen met haar ketenpartners. Dit doen zij gezamenlijk om de integraliteit van de controles te bevorderen. Dit biedt voordelen maar maakt ook dat we gebonden zijn aan de invoer van te controleren voertuigen door externe partners (Politie). Tijdens integrale controles is een trend te constateren waarbij men niet beschikt over de juiste documentatie die voor het transport noodzakelijk is. In de komende periode gaat de RUD de transportcontroles breder inzetten om meer maatwerk in de regio te kunnen leveren. Bij deze controles zal de RUD zelf verantwoordelijk zijn voor het selecteren van voertuigen, het begeleiden van de transporten en het uitvoeren van de daadwerkelijke controle. Deze dynamische transportcontroles verhogen niet alleen de pakkans in de regio maar dragen ook bij aan het informatieverricht toezicht (IGH) waar de provincie jaarlijks geld voor vrijmaakt. Door de verhoogde frequentie van controles wil de RUD het naleefgedrag in de regio verhogen.

Overig

Vanuit de provincie is de behoefte uitgesproken dat de RUD Utrecht een coördinerende rol op zich neemt met tevens een technische en inhoudelijk component waarop zij ondersteunt aan het programma windmolenparken regio Utrecht. Ondersteuning in een BOPA, een projectbesluit dan wel een meervoudige vergunningsaanvraag valt hier onder.

Tabel 4A: opdrachtomschrijving Milieubelastende activiteiten/Complexe bedrijven, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Pilot controle bestaande bouwsituatie provinciale bedrijven		
Actualisatie vergunningen conform programma		RUD
Inventarisatie ZZS bij provinciale bedrijven		RUD
Projectmatig toezicht indirecte lozingen in samenwerking waterschappen		RUD
Coördinatie en ondersteuning Bopa/meervoudige vergunning windmolen	nmb	RUD

Tabel 4B: opdrachtomschrijving Milieubelastende activiteiten, structurele taken voor 2024

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Aanpak complexe dossiers. Projectplan per dossier Daar waar nodig verscherpt toezicht (iig covergisters)	Doorlopend	RUD
Integrale controles alle provinciale inrichtingen	Doorlopend	RUD
Gebiedscontroles transport	Doorlopend	RUD
Afhandeling meldingen ongewone voorvallen en klachten	Doorlopend	RUD
Afhandelen van vergunningaanvragen en meldingen (intrekkingsbesluiten, (milieu-neutrale) veranderingsvergunning, oprichtings- en revisievergunning,	Doorlopend	RUD
Actualisatie vergunningen, Op basis van vastgestelde actualisatieprogramma	Doorlopend	RUD
Ketentoezicht/ Informatie Gestuurde Handhaving (IGH)	Doorlopend uitvoering	RUD

Tabel 4C: totaaluren opdracht Milieubelastende activiteiten 2024

Jaar	2024	2025
Totaaluren DVO	10.721	11950

--	--	--

5.2 Energie en duurzaamheid

De energiebesparingsplicht is in juli 2023 gewijzigd en aangescherpt. De Erkende Maatregelenlijst is uitgebreid en de energiebesparingsplicht geldt nu ook voor vergunningplichtige bedrijven, glastuinbouwbedrijven en ETS-bedrijven. Alle provinciale inrichtingen met een energieverbruik van meer dan 50.000 kWh elektra of 25.000 m3 aardgas (equivalent) op jaarbasis moeten rapporteren via de RVO aan het bevoegd gezag welke energiebesparende maatregelen zij genomen hebben. Dit is de informatieplicht. De RUD Utrecht identificeert op dit moment 41 informatieplichtige provinciale bedrijven.

Daarnaast moeten bedrijven die meer dan 10 miljoen kWh aan elektra en/of 170.000 m3 aan aardgas(equivalent) gebruiken, voldoen aan de onderzoeksplicht energiebesparing en een rapportage overleggen. Deze bedrijven hebben óók de informatieplicht energiebesparing. Dit rapport bevat meerdere technische analyses m.b.t. het energiegebruik en bedrijven geven o.a. aan hoe zij invulling geven aan de energiebesparingsplicht. Deze informatieplicht- en onderzoeksplichtronde lopen beiden tot juli 2027 door. In juli 2027 zal de volgende ronde starten en moeten bedrijven opnieuw rapporteren over de energiebesparende maatregelen. Op dit moment zijn er 10 bedrijven die onder provinciaal gezag vallen geïdentificeerd die onderzoeksplichtig zijn.

Specifiek 2025

Tussen 2024 en 2026 wil de RUD Utrecht, namens de provincie Utrecht, alle bedrijven fysiek bezoeken voor een energiecontrole en alle rapportages beoordelen. Specifiek in 2025 zal de focus liggen op het beoordelen van de resterende onderzoeksplichtrapportages en een fysiek bezoek brengen aan de onderzoeksplichtige bedrijven. Deze bedrijven zijn het meest energie-intensief en hier ligt dan ook het grootste besparingspotentieel. Voor een bezoek plaatsvindt, is het namelijk wenselijk om vooraf de rapportage beoordeeld te hebben. In 2025 staan er 5 onderzoeksplichtige bedrijven op de planning om bezocht te worden.

Ook zullen de resterende bedrijven die alleen de informatieplicht hebben en die nog niet bezocht zijn sinds juli 2023, allemaal bezocht worden. Het gaat om 21 bedrijven. Deze 21 bedrijven worden gecontroleerd op de energiebesparingsplicht en informatieplicht en zullen ook waar mogelijk gestimuleerd worden op bovenwettelijke maatregelen m.b.t. energieverduurzaming. Ter illustratie is het aantal controles opgenomen in onderstaande tabel. In 2026 & 2027 zal de focus met name liggen op het uitvoeren van hercontroles in het geval dat bedrijven tijdens de eerste bezoeken niet compliant zijn aan de energiebesparingsplicht.

Tabel 4: controles onderzoeks- en informatieplichtige bedrijven

Jaar	Controles bij onderzoeksplichtige bedrijven	Controles bij informatieplichtige bedrijven
2025	5	21
2026	Hercontroles (aantal onbekend)	Hercontroles (aantal onbekend)
2027	Hercontroles (aantal onbekend)	Hercontroles (aantal onbekend)

Tabel 4B: opdrachtomschrijving Milieubelastende activiteiten, structurele taken voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Administratieve controles (EED, MJA, PRTR, afvalstromen) inclusief energiebesparingsrapportages	Doorlopend	RUD
Controle op energiebesparingsplicht	Doorlopend	RUD

5.3 Circulaire Economie

Nederland wil in 2030 50% minder gebruik van primaire stoffen en in 2050 100% circulair zijn. Met dit doel voor ogen, willen wij zicht hebben op 1) herkomst en bestemming van grondstoffen en materialen en 2) belemmerende wet- en regelgeving voor ondernemers die circulair willen handelen.

In 2024 hebben GS ingestemd met de middellange termijnstrategie (MTS) van team Circulaire Samenleving. VTH wordt hierin benoemd als één van de zes pijlers voor de komende 10 jaar. Hier zijn extra middelen voor uitgetrokken. De opdracht aan de omgevingsdiensten is één van de manieren om de doelen uit de MTS te behalen. De subdoelen in dit JUP zijn dan ook gebaseerd op de middellange termijndoelen uit de MTS.

Specifiek 2025

De focus voor 2025 ligt op het vergroten van kennis over circulariteit bij de omgevingsdiensten en op het opnemen van circulaire vergunningsvoorschriften in de vergunningen van provinciale inrichtingen. Verder wordt onderzoek gedaan naar grondstofstromen en ketens. Mede door middel van CSRD rapportages van bedrijven. Vanaf 2025 wordt tijdelijk twee extra fte beschikbaar gesteld bij de RUD voor de uitvoering van deze taken.

Voor thema Circulaire Economie is er sprake van een nauwe samenwerking met het team Circulaire samenleving van de Provincie en de RUD Utrecht. Voor de uitvoering van de RUD Utrecht beperken we de taak in het thema Circulaire Economie tot grondstoffenbeperking en afvalpreventie. In lijn met de middellange termijnstrategie is besloten om komend jaar, te gaan werken aan de inventarisatie en registratie van grondstoffen gebruik bij bedrijven. Daarnaast zal het concept proefneming opgenomen worden in nieuwe vergunningen waardoor bedrijven sneller en makkelijker circulaire activiteiten kunnen ontplooiën. Daarnaast zal er geïnventariseerd worden welke bedrijven in het bezit zijn van proefnemingen en afvalstoffenplannen.

Tabel 23: totaaluren opdracht Circulaire Economie

Jaar	2024	2025
Totaaluren	256	256

NB: de middelen uit de Middellange Termijn Strategie (2 fte) worden via een aparte opdracht verstrekt aan de RUD Utrecht

Omschrijving product/ dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
1. Versterken inzet omgevingsdiensten		
De basis (kennis en processen) is op orde, minimaal 1 beleidsmedewerker VTH heeft kennis over circulaire economie, afvalstoffen en grondstromen.	Doorlopend	Provincie
6 vergunningverleners en toezichthouders gaan de Basiscursus CE bij ODNL volgen.	Q4	RUD
2. Opnemen van circulaire vergunningsvoorschriften		
Vergunningen voor provinciale inrichtingen worden gecheckt op standaardvoorschriften voor afvalpreventie.	Q2	RUD
Vergunningen voor provinciale inrichtingen worden gecheckt op standaardvoorschriften voor	Q3	RUD

grondstoffenonderzoek. Er wordt onderzocht met welke bedrijven een pilot kan worden gedraaid.		
3. Meer proefnemingen creëren voor circulaire activiteiten van de bedrijven		
Onderzoeken in hoeveel vergunningen van provinciale inrichtingen een proefnemingsclausule is opgenomen. Vier vergunningen actualiseren op dit gebied.	Q4	RUD
4. Vergroten en intensiveren van de kennisontwikkeling en training voor bedrijven		
De Omgevingsdienst is aangesloten bij Kennisplatform 'Afval of Grondstof' om te komen tot eenduidige interregionale en intersectorale rechtsoordelen.	Doorlopend	RUD
De Omgevingsdienst is aangesloten bij het WAB	Doorlopend	RUD
De Omgevingsdienst heeft een aanspreekpunt CE voor zowel de provincie als binnen de dienst zelf. (vanuit budget MTS CS)	Doorlopend	RUD/ Provincie
Eerste CSRD rapportages analyseren van provinciale inrichtingen/ bedrijven in de PU.	Q2	Provincie
Er is ketentoezicht bij één geselecteerde (afval)keten zodat de gehele afval- en grondstoffenstroom in beeld wordt gebracht. Mogelijk de medische sector.	Q4	Provincie i.s.m. RUD
5. Opzetten van kenniskringen tussen bedrijven en omgevingsdiensten en daarmee onder andere inbreng genereren voor ketenregisseurs en innovatie		
1x in de zes weken wordt een casuïstiekoverleg georganiseerd om kansen en knelpunten o.g.v. circulariteit te bespreken.	Doorlopend	Provincie

5.4 Lucht

Beleid/doelen

Sinds 2022 is de provincie Utrecht als medeondertekenaar van het landelijke Schone Luchtakkoord actief om via het haar ter beschikking staande instrumentarium te werken aan het verbeteren van de luchtkwaliteit in Utrecht. De Utrechtse Omgevingsvisie stelt als doel: verbetering van de luchtkwaliteit en streven naar het voldoen aan de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor luchtkwaliteit in de hele provincie. Het SLA stelt als aanvullend doel: in alle sectoren bereiken van een dalende trend in luchtverontreiniging. Als medeondertekenaar ondersteunt de provincie Utrecht dit doel. De nieuwe EU Richtlijn van oktober 2024 regelt de grens- en streefwaarden voor luchtverontreiniging. De herziene richtlijn bevat strengere luchtkwaliteitsnormen voor 2030, die nauwer aansluiten bij de advieswaarden van de

Wereldgezondheidsorganisatie. Eind 2026 moet de richtlijn geïmplementeerd zijn in nationale wetgeving. Er wordt in samenwerking met Rijk en gemeenten, in IPO verband gewerkt aan een routekaart voor implementatie.

Het Utrechtse beleid om dit te bereiken is uitgewerkt in het Programma Gezond en Veilig en in de Herijkte Regionale Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht. Het beleid richt zich niet alleen op de VTH-aspecten bij provinciale inrichtingen, maar ook op andere thema's, zoals landbouw, mobiliteit, mobiele bronnen, houtstook en varende ontgassen. In de Big 8-sessies wordt steeds gekeken wat het VTH-instrumentarium kan bijdragen aan de realisering van de beleidsdoelstellingen.

Doelstellingen voor provinciale bedrijven: het doel is om uitstoot en groei verder te ontkoppelen en een continue daling van emissies naar de lucht te realiseren. Het programma actualisatie vergunningen neemt ook het thema luchtemissies c.q. luchtkwaliteit mee in haar systemische benadering, waar het kan worden de emissie-eisen aangescherpt.

In juni 2024 heeft de Europese Commissie de herziening van Europese Richtlijn Industriële Emissies en de E-PRTR Verordening gepubliceerd. Een van de onderdelen van I betreft default vergunnen aan de onderkant van de BREF-range. Deze regeling wordt in 2026 geïmplementeerd in Nederlandse Wet- en regelgeving.

VTH

1. De Schone Lucht-Partijen hebben afgesproken dat in nieuwe of geactualiseerde vergunningen emissie-eisen staan die zo dicht mogelijk aan de onderkant van de BREF-range liggen (= zo weinig mogelijk uitstoot).
2. Provincies en gemeenten zetten zich in om scherp te vergunnen, hun vergunningenbestand tijdig te actualiseren en waar nodig toezicht te optimaliseren.
3. Partijen gaan na in hoeverre met betere toezicht emissiereductie kan worden bereikt en nemen zo nodig maatregelen om toezicht te verbeteren. Gemeenten en provincies nemen maatregelen om, waar nodig, het toezicht en handhaving te versterken. De rijksoverheid ondersteunt gemeenten en provincies hierbij.
4. Deelnemers zeggen toe de resultaten van een landelijke pilot "industrie", bij positief resultaat, standaard toe te passen in vergunningen voor de industrie.

Specifiek 2025

Bedrijven

Lucht

Er wordt een strategie uitgewerkt waarmee, met het formaliseren van het SLA in het beleid van de provincie, scherper worden vergund. Dit wordt waar mogelijk ook meegenomen in de te actualiseren vergunningen.

Geur

Utrecht heeft nog geen geurbeleid met gevolgen voor de VTH-taakuitvoering. Dit geurbeleid wordt in 2025 ontwikkeld, vanuit de kaders van het Programma Gezond en Veilig. Vanuit het IPO is een kader ontwikkeld om vanuit de provincie, de gemeenten te ondersteunen bij ontwikkeling en uitvoering van geurbeleid. Er wordt met deelname van de provincie, een landelijk beoordelingskader industriële geur ontwikkeld. In 2025 zal gestart worden met de implementatie met gemeenten. . Aan de RUD wordt – vanuit hun kennis van de uitvoeringspraktijk - een bijdrage aan de beleidsontwikkeling gevraagd.

Houtstook

Houtstook door provinciale bedrijven wordt als aandachtspunt meegenomen in de reguliere controles. Houtstook, een luchtprobleem veroorzaakt door particulieren, is de bevoegdheid van gemeenten en daarom geen VTH-onderwerp voor dit uitvoeringsprogramma. Wel worden gemeenten ondersteund bij kennisdeling.

Varende ontgassen

Provincies zijn niet langer bevoegd om zelf handhavend op te treden tegen varende ontgassen, ILT houdt toezicht op varende ontgassen. De provincie fungeert wel nog als meldpunt en geeft signalen door aan de ILT, die deze verder afhandelt.

Tabel 21: opdrachtomschrijving lucht voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Stimuleren aanscherping luchtnormen in Mba, meenemen in actualisatieprogramma vergunningen	2025	RUD

Tabel 21A: totaaluren opdrachtomschrijving lucht

Jaar	2024	2025
Totaal uren structurele taken	Zie Mba	Zie Mba
Uren opgenomen in andere taakvelden		

5.5 Seveso en RIE4

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG)

Deze omgevingsdienst in Zaandam voert voor de provincie Utrecht uitsluitend taken uit op basis van de Omgevingswet, het Omgevingsbesluit (Ob), het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) voor zogeheten RIE-4 bedrijven (Europese IPPC richtlijn) en Seveso-bedrijven (voorheen BRZO: Besluit risico's zware ongevallen 2015). Het toezicht op de naleving van deze bedrijven wordt in interdisciplinair verband uitgevoerd samen met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Veiligheidsregio Utrecht.

Specifiek 2025

Digitalisering: Altijd actuele digitale vergunning (AADV)

Het project digitaliseren komt voort uit een gezamenlijke ambitie van de provincies en de OD NZKG om vergunningen altijd actueel en voor iedereen digitaal raadpleegbaar te maken. Binnen het IBP Versterking VTH is recent een roadmap digitalisering (IBP Pijler 3) ontwikkeld met de nodige raakvlakken met het project AADV. De onderliggende wens is dat de zes Seveso Omgevingsdiensten hun vergunningen zichtbaar maken binnen hetzelfde systeem, zodat een landelijk dekkende situatie ontstaat.

Scherp vergunnen

In 2025 is de verwachting dat het project 'Scherp vergunnen' kan worden afgerond. De ervaringen worden op een gestructureerde manier beschreven om scherp vergunnen breed inzetbaar te kunnen maken en bij toekomstige procedures op een efficiënte manier te doorlopen. De benodigde uren zullen worden gebruikt door de projectorganisatie, voor het opstellen van het eindrapport en het implementeren van de aanbevelingen.

Meetdienst OD NZKG

De OD NZKG heeft in 2024 verkend of het mogelijk is binnen 2 jaar een onafhankelijk en deskundig meetbureau op te richten dat in dienst is van de overheid. Deze meetdienst werkt ten behoeve van een goed leefmilieu zonder winstoogmerk en een concurrerende prijs met de particuliere markt. De verkenning is kansrijk gebleken. Daarom gaat de omgevingsdienst in 2025 verder met het onderzoeken en voorbereiden van een eigen meetdienst, binnen een landelijke structuur. Oprichting wordt verwacht in 2026.

Circulaire economie

De transitie naar de circulaire economie loopt achter op de energietransitie. Ook vanuit het Rijk is onderkend dat versnelling nodig is in de transitie naar een circulaire economie en dat er op korte termijn fors geïnvesteerd moet worden in, onder andere het versterken van het wettelijke instrumentarium en het versterken van de inzet vanuit onder andere de VTH-taken.

Hiervoor moet de OD NZKG investeren in de noodzakelijke kennis en processen. Bijvoorbeeld het integreren van nieuwe vergunningvoorschriften stapsgewijs in de diversie sectoren van het bedrijvenbestand en voor het bepalen van kosteneffectieve en redelijke maatregelen.

Samenwerking

De inzet op de samenwerking op de dossiers voor Energiebesparing, ZZS, Circulaire Economie en Waterstofeconomie worden verder opgevoerd.

Beleidsdoel

Door de uitvoering van de wettelijke VTH-taken draagt de ODNZKG bij aan het beleidsdoel "een gezond leefklimaat". De ODNZKG deelt deze taken op in enerzijds vergunningverlening & regulering en anderzijds toezicht & handhaving.

Tabel 5. Benodigde uren en financiële middelen ODNZKG 2025 - Bouw

Totaaloverzicht begroting 2025	Inzet (uren)	Bedrag (€)
Bouw output	148	18.016
Bouw regie	542	65.978
Bouw Materieel taakgebonden budget	-	7.000
Bouw totaal	690	90.994
Milieu / Seveso regie	5.355	651.864
Milieu / Seveso totaal	5.355	651.864
Randvoorwaardelijk Kern	860	104.688
Randvoorwaardelijk programma overstijgend	530	64.517
Randvoorwaardelijk totaal	1.390	169.205
Totaal 2025	7.435	912.063

Het uurtarief wordt jaarlijks door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Het voor 2025 vastgestelde uurtarief is € 121,73

5.6 Externe veiligheid

Doel/beleid

Het opslaan, verwerken of vervoeren van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee voor de omgeving. Bij een omgevingsvergunning milieu of een ruimtelijk besluit in de omgeving van een activiteit met gevaarlijke stoffen, of waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, moet het bevoegd gezag rekening houden met deze risico's. De norm- en richtwaarden voor de omgevingsrisico's zijn o.a. opgenomen in de AMvB's Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Daarnaast is hierin vastgelegd welke aspecten dienen te worden afgewogen om een verantwoord besluit te nemen vanuit het oogpunt van externe veiligheid.

De RUD voert de volgende taken uit:

- Advies op het milieuaspect externe veiligheid op verzoek.
 - Er wordt advies gegeven met als doel het beschermen van het leefmilieu, de gezondheid van inwoners en de omgeving veiligstellen en tegelijkertijd initiatieven mogelijk maken.
 - Bijvoorbeeld bij ruimtelijke ordening is externe veiligheid een wettelijk verplicht onderdeel.
- Het schrijven van een EV-paragraaf voor het RO-besluit (in overleg met de opdrachtgever).

De RUD beschikt over de benodigde kennis en vaardigheden om risicoberekeningen te maken en beoordelen.

Specifiek 2025

Met de komst van de Omgevingswet is het beleid met betrekking tot externe veiligheid (deels) herzien.

In 2024 hebben de RUD, ODRU, VRU en Provincie Utrecht gewerkt aan een handreiking en regionaal afwegingskader voor gemeentelijke beleidsvisies en omgevingsplannen om het gemoderniseerde omgevingsveiligheid in een besluit af te kunnen wegen. Er zal gemonitord worden of deze handreiking voldoende handvatten biedt om een afweging te kunnen maken.

(Zeer) kwetsbare gebouwen en locaties moeten in beeld worden gebracht door de gemeenten. Met deze informatie kan snel inzichtelijk worden gemaakt wat de impact zou kunnen zijn van een incident met gevaarlijke stoffen. Voor zeer kwetsbare gebouwen gelden verscherpte veiligheidseisen. Deze informatie zou in 2025 verzameld moeten zijn. De voortgang van deze informatie verzameling zal in 2025 gemonitord worden.

Tabel 6: opdrachtoomschrijving Externe Veiligheid, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Register Externe Veiligheid (REV) vullen voor provinciale bedrijven	Doorlopend	RUD
Vaststellen aandachtsgebieden voor brand, explosie en toxische stoffen	Doorlopend	Provincie/gemeenten

Tabel 6A: opdrachtoomschrijving Externe Veiligheid, structureel in 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Advisering Externe veiligheid	Doorlopend	RUD

Tabel 6B: Totaaluren opdracht Externe Veiligheid

Jaar	2024	2025
Totaaluren	150	150

5.7 Vuurwerkbesluit

Beleid/Doelen

Het Vuurwerkbesluit stelt eisen en regels aan een verantwoorde omgang met en opslag van vuurwerk. Er is onderscheid tussen consumenten- en professioneel vuurwerk. Vergunningverlening voor opslag van vuurwerk valt onder de reguliere taak in het kader van de Omgevingswet. Het Vuurwerkbesluit stelt specifieke eisen aan de vergunning voor de inrichting. Ook stelt het Vuurwerkbesluit strenge veiligheidseisen aan het afsteken van professioneel vuurwerk. De taak wordt ingevuld via het verstrekken van vergunningen, het beoordelen van meldingen en toezicht en handhaving op ontbranden. Er wordt gebruik gemaakt van een landelijke Handreiking Vuurwerk en Natuur, die wordt gebruikt bij het beoordelen van aanvragen en meldingen van vuurwerkevenementen.

Interprovinciaal wordt er ook gewerkt aan criteria hoe om te gaan met vuurwerkaanvragen in periodes van grote droogte en wordt er gezocht naar een effectievere manier van afvoer van in beslag genomen illegaal vuurwerk.

Specifiek 2025

Naast het afhandelen van meldingen en toestemmingen, worden zo mogelijk alle vuurwerkevenementen gecontroleerd.

Er is één provinciaal bedrijf dat beschikt over opslag van vuurwerk. Dit bedrijf wordt jaarlijks gecontroleerd door de ODNZKG.

Tabel 7: opdrachtomschrijving vuurwerkbesluit, structureel voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Afhandeling meldingen en ontbrandingstoestemmingen	Doorlopend	RUD
Toezicht en handhaving vuurwerkevenementen	Doorlopend	RUD

Tabel 7A: totaaluren opdracht vuurwerkbesluit

Jaar	2024	2025
Totaaluren	2354	2354

6. Bodem, Water en Ontgrondingen

In het bodem- en waterprogramma provincie Utrecht 2022-2027 ([link naar Bodem- en waterprogramma Provincie Utrecht 2022-2027](#)) staat het beleid en de doelen van de provincie Utrecht voor bodem, water en ontgrondingen. De doelen uit dit programma geven invulling aan de ambitie om een klimaatbestendige en waterrobuuste provincie te zijn. In 2025 evalueert de provincie het programma. De uitkomsten van deze evaluatie verwerken we in het uitvoeringsprogramma 2026.

Uitvoeringsprogramma impuls Kaderrichtlijn Water

In 2025 maakt de provincie een Uitvoeringsprogramma Impuls Kaderrichtlijn Water (KRW). In dit uitvoeringsprogramma staan activiteiten beschreven die bijdragen aan het dichterbij halen van de KRW doelen. Het in 2025 op te stellen Impulsprogramma KRW wordt vertaald naar de inzet van VTH.

Regionaal bodem- en ondergrondprogramma

In 2024 is de provincie gestart met een verkenning voor het opstellen van een regionaal bodem- en ondergrondprogramma. De exacte onderdelen zijn nog niet gedefinieerd. De benodigde uren zullen in eerste instantie ten laste van de technische (beleids)advisering gaan. Op het moment dat de projectomvang bekend is, maken we aanvullende afspraken.

6.1 Bodem

Beleid/doelen

De provincie stelt zich voor nu en in de toekomst een zorgvuldig, veilig en duurzaam gebruik van de ondergrond (bodem, grondwater en diepe ondergrond) ten doel. In dit kader is het belangrijk om ernstige en nieuwe verontreinigingen in de bodem te beperken en zoveel mogelijk ongedaan te (laten) maken. Daarnaast is handhaving gericht op naleving van voorschriften, zoals opgenomen in beschikkingen, en het tegengaan van mogelijke illegale handelingen.

Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is met deze wet een belangrijk deel van het bevoegd gezag voor de bodemtaken verschoven naar de gemeenten. De bevoegdheid voor de vaste bodem is grotendeels bij gemeenten komen te liggen, de kwaliteit van het grondwater (en grondwatersaneringen) blijven onder bevoegdheid van de provincie vallen (met uitzondering van de gemeenten Utrecht en Amersfoort). In voorgaande jaren is naast de reguliere uitvoering verder gewerkt aan de warme overdracht naar de gemeenten en is ingezet op de samenwerking tussen provincie, RUD, ODRU en de gemeenten binnen het project warme overdracht alsmede het project Taken en Rollen. De taakoverdracht heeft succesvol plaatsgevonden. Partijen weten elkaar goed te vinden. Belangrijkste speerpunt voor 2025 is om de kennis die nodig is voor de taken op het gebied van bodem, grondwater en diepe ondergrond, goed te blijven uitwisselen en ontwikkelen.

Kennisnetwerk

De samenwerking tussen de verschillende partijen, zijnde de provincie, RUD, ODRU, de gemeenten en de waterschappen, heeft de afgelopen jaren op verschillende manieren vorm gekregen. In 2024 heeft de focus vooral gelegen op de volgende aandachtspunten:

- de samenwerking via de overlegstructuur die hiervoor is opgesteld binnen de Warme Overdracht (Begeleidingsgroep Transitieagenda Bodem en water en het Bodem in Omgevingswet (BiO));
- Advisering van de stuurgroep financiering bodemtaken. De Omgevingsdiensten hebben ten aanzien van de monitoring een uitvoerende taak, ten aanzien van het maken van afspraken binnen de Stuurgroep over de verdere verdeling alleen een adviserende rol;
- Inhoudelijk afstemmen van diverse vraagstukken ten gevolge van het inwerkingtreding van de Omgevingswet (denk hierbij aan de informatieplichten achteraf (evaluaties), kadastrale registratie, etc);
- Maar vooral ook het verankeren van de huidige overlegstructuur door het oprichten van een kennisnetwerk binnen de regio. Het Kennisnetwerk bodem, ondergrond en grondwater heeft in 2024 een aanloopperiode gekend. Vanuit de Begeleidingsgroep is nagedacht over de doelstelling en de

beoogde deelnemers van het kennisnetwerk. Daarbij is aansluiting gezocht op het programma Regionaal Schakelpunt van de VNG. Vanuit de Begeleidingsgroep is een aanvraag tot subsidie en begeleide werksessies ingediend. De aanvraag is helaas niet gehonoreerd. Wel heeft op 4 november een begeleide werksessie plaatsgevonden.

Deze aandachtspunten zijn in 2024 grotendeels opgepakt vanuit het project Taken en Rollen. Het project taken en rollen, 1 van de pijlers van de warme overdracht, is wel afgerond en heeft geen vervolg in 2025. Wel krijgen bovenstaande punten een vervolg in 2025 binnen het kennisnetwerk. In 2025 wordt het kennisnetwerk verder opgericht en vormgegeven. Tevens worden de mogelijkheden onderzocht om opnieuw aansluiting te zoeken bij het Regionaal Schakelpunt. Structurele borging en commitment (op verschillende niveaus) van de deelnemers van zowel de RUD als de ODRU is van wezenlijk belang. De uren van de RUD en de ODRU worden gefinancierd vanuit het restant van de vaste bijdrage 2024 die de beide omgevingsdiensten ontvangen voor de uitvoering van de bodemtaken (basistaken ex wbb).

Uren bevoegd gezag

De uren waarvoor de provincie in 2025 opdracht geeft betreffen grotendeels de uren die de provincie moet maken voor locaties die vallen onder het zogenaamde overgangsrecht van de Wet bodembescherming. Locaties die al zijn gemeld of al in uitvoering zijn blijven onder de (oude) wetgeving van de Wet bodembescherming vallen. Daarnaast worden er uren opgenomen voor het beoordelen van aanvragen van grondwatersaneringen op grond van de provinciale verordening. Grondwatersaneringen blijven onder de Omgevingswet onder de bevoegdheid van de provincie vallen en dit heeft Provincie Utrecht in haar verordening verder geregeld.

Bodeminformatie

Voor het onderwerp Bodeminformatie is onderscheid gemaakt in een korte, middellange en lange termijn.

Korte termijn:

Faciliteren van de overdracht van bodemtaken naar de 26 Utrechtse gemeenten onder de Omgevingswet. Doel: met ingang van de Omgevingswet is alle Wbb-bodeminformatie is digitaal toegankelijk voor provincie, omgevingsdiensten, en gemeenten en waterschappen. De Wbb-bodeminformatie voldoet aan een minimaal kwaliteitsniveau (contouren, vervolg status locatie, asbest status locatie, juridisch). Hiermee kan de RUD op basis van het bestaande RUD-bodemloketproces de gemeenten goed faciliteren in de samenwerking onder de Omgevingswet. Dit doel is bereikt.

Middellange termijn:

Ontsluiten van de informatie in het bodeminformatiesysteem in combinatie met rapporten en besluiten via de kaart. Doel hiervan is om alle informatievragers rechtstreeks toegang te geven tot dezelfde beschikbare bodeminformatie, waarmee efficiency en kostenreductie wordt bereikt. Om digitale ontsluiting mogelijk te maken zijn een uniform invoerprotocol, uniforme werkwijzen zoals digitaal aanleveren van bodemonderzoeken (als pdf en xml) en anonimiseren van documenten (AVG) noodzakelijk. Dit heeft geresulteerd in de totstandkoming van het regionale Utrechtse Knooppunt Bodeminformatie.

Lange termijn:

Voldoen aan de wettelijke verplichtingen voortvloeiende uit de Wet Basisregistratie Ondergrond.

Bij de uitwisseling van milieuhygienische bodeminformatie zullen de bestaande bodeminformatiesystemen (SIKBo101 uitwisselprotocol) een belangrijke rol spelen. Uitwisseling vanuit één gezamenlijk bodeminformatiesysteem i.c.m. het Knooppunt Bodeminformatie en het bronhouderportaal (Landelijke Voorziening BRO) zal ook hier naar verwachting efficiency voordelen opleveren in uitvoering (1 BRO-coördinator Mil. Hyg. Bodeminformatie ipv 26), beheer en onderhoud.

Spoedlocaties

Op dit moment staan er nog 34 locaties op de spoedlijst. Sinds begin 2024 zijn er twee locaties van de spoedlijst afgevoerd/afgerond. Er zijn op dit moment geen grote knelpunten met betrekking tot de locaties op de spoedlijst. Voor het grootste deel van de locaties is sprake van monitoring voor het vaststellen van een stabiele eindsituatie. In 2024 zijn tot nu toe drie nieuwe locaties op de spoedlijst gezet. Er is op dit moment nog één locatie in onderzoek waarvan verwacht wordt dat deze aan de spoedlijst toegevoegd zal moeten worden.

In een eerder stadium zijn reeds afspraken gemaakt over het afbouwen van de uren t.b.v. de spoedlocaties na ingang van de Omgevingswet. In 2024 is de inzet op de spoedlocaties voor het eerst in jaren weer toegenomen en wordt op basis van de huidige ontwikkelingen voor 2025 een vergelijkbare inzet verwacht. Dit is een afwijking op de eerdere afspraken maar wordt opgevangen binnen de geraamde DVO.

Spoedlocaties vallen onder het overgangsrecht.

- Voor alle spoedlocaties in de plan- of uitvoeringsfase worden de termijnen gehandhaafd en worden ingediende meldingen binnen de termijn afgehandeld.

Voor 2025 wordt 1.500 uur geraamd voor de inzet. Deze worden in de DVO opgenomen.

Diffuus Lood

Provincie Utrecht Gemeente De Ronde Venen hebben in 2022 projectbureau Diffuus Lood De Ronde Venen opgericht voor de aanpak van diffuus bodemlood in deze gemeente. De RUD ondersteunt het projectbureau ook in 2025 door het leveren van een omgevingsmanager en een technisch manager. Daarnaast organiseert de RUD de eventuele inzet van juristen, data-analisten en ODRU-medewerkers voor het projectbureau. .

De projectdata zoals NAW-gegevens van deelnemers en onderzoeksresultaten worden door de RUD bijgehouden in een database en gevisualiseerd middels een GIS-viewer en dashboard. Periodiek wordt de data bijgewerkt, op aanvraag worden eventuele wijzigingen aan basistabel/viewer/dashboard gerealiseerd.

Eind 2024/begin 2025 worden de werkzaamheden in De Ronde Venen geëvalueerd. Op basis daarvan wordt het projectbureau mogelijk ingezet t.b.v. de loodproblematiek in andere Utrechtse gemeenten.

Tabel 8: opdrachtomschrijving bodem, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Project Bodeminformatie	Meerjaren	n.t.b.
Project Spoedlocaties	Doorlopend	RUD
Project Diffuus Lood	Meerjaren	n.t.b.

Tabel 8A: opdrachtomschrijving bodem, structureel voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Technische (beleids)advisering	Doorlopend	RUD
Vergunningverlening	Doorlopend	RUD
Meldingen/ Beschikkingen		
Toezicht en handhaving	Doorlopend	RUD
Data en digitale ondersteuning	Doorlopend	RUD
Informatie Gestuurd Handhaven (IGH)	Doorlopend	RUD
Complexe zaken	Doorlopend	RUD

Tabel 8B: totaaluren opdracht bodem

Jaar	2024	2025
Totaal uren structurele taken	15.661	11.915
Noot IGH: 700 uren waarvan 450 voor bodem		

6.2 Grondwater, bodemenergie en ontgrondingen

Beleid/doelen

De provincie geeft op basis van de Omgevingswet uitvoering aan kwantitatief grondwaterbeheer en is wettelijk bevoegd gezag voor open bodemenergiesystemen, grondwateronttrekkingen voor de drinkwatervoorziening en industriële doeleinden (onttrekkingen >150.000 m³ per jaar). Vergunningverlening en toezicht/handhaving van open bodemenergiesystemen (ook wel warmte-/koudeopslagsystemen (WKO-systemen)) worden ingezet om kansen voor duurzame bodemenergie te maximaliseren, bodembelangen integraal af te wegen en te sturen op doelmatig gebruik van de ondergrond en de efficiënte werking van WKO-systemen. Ook is de provincie verantwoordelijk voor het voorkomen en ongedaan maken van illegale onttrekkingen (en infiltraties). De jaarlijks onttrokken hoeveelheden en de verdeling over de provincie worden door de RUD geregistreerd en gecommuniceerd met de provincie. Op basis van de onttrokken jaarhoeveelheden int de provincie grondwaterheffingen.

Specifiek 2025

Bodemenergie

In 2025 blijft de RUD namens de provincie proactief meedenken en adviseren op het vlak van bodemenergie (zoals bodemenergieplannen en gebiedsgericht grondwaterbeheer). Door de groei van bodemenergiesystemen vergt deze taak steeds meer uren. Het aantal aanvragen loopt door.

Met onderstaande activiteiten wordt in 2025 inhoud gegeven aan de doelstellingen:

- Proactief meedenken en adviseren bij initiatieven voor bodemenergieplannen/Gebiedsgericht Grondwater Beheer (GGB) met als doel de beschikbare ondergrondse ruimte voor bodemenergie zo goed als mogelijk te benutten;
- Praktijkonderzoek WKO 2^e watervoerende pakket gemeente Utrecht: in 2025 naar verwachting vergunningaanvraag, daarnaast bredere inbreng expertise VTH;
- Bijdrage leveren aan onderzoeksprojecten bodemenergie;
- Doorgaan met intrekken van vergunningen die in de afgelopen 3 jaar niet in gebruik genomen zijn;
- Contact blijven opnemen met vergunninghouders van WKO-systemen die structureel minder dan 50% van de jaarlijks vergunde waterhoeveelheid verpompen om te kijken waar vergunningen verkleind kunnen worden om zo ook ondergronds ruimte vrij te maken voor nieuwe bodemenergie-initiatieven; loopt door in 2025; langdurig project.
- Bekeken wordt of de Omgevingsverordening aangepast zou moeten worden voor kleine open bodemenergie systemen. In 2025 moet er helderheid komen over de regels.

In 2025 wordt alle informatie rondom actieve vergunningen m.b.t. bodemenergie door de RUD geactualiseerd en opgenomen in de applicatie WIS. WIS wordt daarna geïntegreerd in het knooppunt Bodeminformatie, zodat de informatie rondom Bodem en Ondergrond op één locatie beschikbaar is voor alle partners en externen.

Verder worden diverse bodemenergieplannen opgesteld door gemeenten. Omdat die ook regels voor open bodemenergiesystemen bevatten, zullen gemeenten de provincie vragen om dit vast te leggen in beleidsregels, die als aanvullend toetsingskader voor VTH worden gebruikt. Dit zal worden gedaan door de provincie in afstemming met de RUD.

Ontgrondingen

De uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van ontgrondingen is gericht op het toetsen van alle belangen die voortvloeien uit een ontgraving/afgraving (voor zover niet primair binnen andere wetgeving geborgd). De Omgevingsverordening bevat nadere regels welke situaties/functies onder welke voorwaarden zijn vrijgesteld van de vergunningplicht.

De prioriteit ligt bij grote ontgrondingen (> 500.000 m3) en complexe projecten. Daarnaast worden illegale ontgrondingen aangepakt. De meest geconstateerde overtredingen zijn administratieve overtredingen. Vanwege aanhoudend minder benodigde inzet bij ontgrondingen wordt in 2025 geïnventariseerd of de eerdere vermindering van uren (2024) voldoende efficiënt is geweest.

Grondwateronttrekkingen en algemeen

Met onderstaande activiteiten wordt in 2025 inhoud gegeven aan de doelstellingen:

- Deelname aan één of meerdere drinkwaterprojecten om de drinkwatervoorziening vanaf 2035 (en verder) te garanderen;
- Door meer de proceduretijd te bewaken, ervoor zorgen dat meer vergunningen binnen de termijn worden beslist;
- Input in de uitwerking van de richting gevende uitspraken ten aanzien van water en bodem sturend (zie ook paragraaf 7.1);

In 2025 wordt gewerkt aan het mer voor de drinkwaterwinning Schalkwijk, waaronder veldonderzoek. Hier moet rekening mee worden gehouden in de planning. Ook loopt de voorbereiding voor uitbreiding winning Eemdijk.

In 2023 is het project Waterbesparing bij industrie gestart. Eind 2024 is door KWH een adviesrapport opgeleverd. Op basis van dit rapport maakt de provincie Utrecht samen met de RUD afspraken hoe het vervolg in te zetten. Doel is het verminderen van de watervraag bij bedrijven.

Incidenteel komen er vragen over advisering inzake Mijnbouw langs. Indien dit zich vaker voor gaat doen, zullen we nadere werkafspraken maken.

Tabel 9: opdrachtomschrijving taken water en ontgrondingen, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Praktijkonderzoek WKO gemeente Utrecht	Doorlopend	pU
Verdere ontwikkeling WIS-applicatie en integreren in bodeminformatiesysteem	Q3	RUD
Vorbereiding/vooroverleg MER-fase Schalkwijk en Eemdijk	Doorlopend	pU
Project Waterbesparing	Doorlopend	provincie
Bodemenergieplannen	Doorlopend	pU
Toezicht grote ontgrondingen	Doorlopend	RUD
Inzicht in regels rondom kleine open bodemenergie systemen	Q3	Provincie

Tabel 9A: opdrachtomschrijving taken water en ontgrondingen, structureel voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Technische advisering	Doorlopend	RUD
Vergunningverlening	Doorlopend	RUD
Informatieverstrekking	Doorlopend	RUD
Toezicht en handhaving	Doorlopend	RUD

Tabel 9B: totaaluren taken water, ontgrondingen en Grondwaterbescherming

Jaar	2024	2025
Totaaluren water incl. grondwaterbescherming	6453	8.322

Totaaluren ontgrondingen	1465	1465
--------------------------	------	------

6.3 Grondwaterbescherming

Beleid/doelen

In de Omgevingsverordening (OV) zijn beschermingszones (waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied, boringsvrije zone) vastgesteld rondom drinkwaterwinningen. Deze beschermingszones moeten de voorraad kwalitatief goed, zoet grondwater als grondstof voor drinkwater beschermen tegen nadelige invloeden van buitenaf. De OV bevat verboden en vrijstellingen voor activiteiten op of in de bodem die de grondwaterkwaliteit negatief kunnen beïnvloeden.

De RUD beoordeelt voor de provincie meldingen van voorgenomen activiteiten van gemeenten en initiatiefnemers in beschermingszones en geeft aan hen advies. Adviezen worden altijd kortgesloten met het betrokken drinkwaterbedrijf. De RUD fungeert als vraagbaak voor bedrijven, agrariërs, belangenorganisaties en particulieren. De activiteiten zijn onderverdeeld in activiteiten binnen inrichtingen (via het DSO binnenkomende adviesverzoeken die onderdeel uitmaken van een omgevingsvergunning) en buiten inrichtingen (deze meldingen komen vaak binnen via de telefoon of de e-mail). Daarnaast vindt ook informatieverstrekking over verboden/vrijstellingen binnen beschermingszones plaats. Om vast te stellen hoe waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones ervoor staan, worden drie instrumenten gebruikt: fysieke controles, gebiedscontroles en gebiedsschouwen. Dit gebeurt in afstemming met het betrokken drinkwaterbedrijf en andere handhavingpartners in het gebied.

Streefnorm voor afhandeling adviesverzoeken en meldingen: 90% binnen de gestelde termijn. Streefnormen voor toezicht en handhaving: 80% spontane naleving en 80% toezichteffect (overtreding beëindigd na eerste controle).

Specifiek 2025

Er zullen in 2025 tien extra fysieke controles in grondwaterbeschermingsgebieden worden uitgevoerd. De gebiedscontroles worden beperkter ingezet. In 2025 zullen de gebiedsschouwen voor Beerschoten, Bilthoven en Zeist worden uitgevoerd. Eén controle richt zich specifiek op het waterwingebied Bethunepolder. De RUD zal in dit gebied meerdere malen met drones controleren of derden glyfosaat hebben toegepast.

In 2023 is de EU-verordening Hergebruik van effluent stedelijk afvalwater voor irrigatie in land- en tuinbouw vastgesteld. Provincies zijn hiervoor bevoegd gezag

Gebiedsdossiers drinkwaterwinning evalueren / actualiseren

In 2025 start de provincie Utrecht met de evaluatie en actualisatie van de bestaande gebiedsdossiers. De provincie vraagt de RUD tijdens dit project om het aanleveren van de relevante data en zal om advies vragen bij het vaststellen van, indien nodig, aanvullende maatregelen.

Monitoring, evaluatie en actualisatie strategische grondwatervoorraad

De provincie start in 2025 het project actualisatie strategische grondwatervoorraad. Dit project start met het uitvoeren van een monitoring, hierbij zal de RUD data aanleveren. Tijdens de evaluatie en actualisatie vraagt de provincie de RUD als adviseur.

Tabel 10: opdrachtomschrijving grondwaterbescherming, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker

Tien extra controles in grondwaterbeschermingsgebieden	Doorlopend	RUD
Gebiedsschouwen Beerschoten, Bilthoven en Zeist	Q3	RUD
Controles in grondwaterbeschermingsgebieden op basis van vergunningsaanvragen.	2025	RUD
Gebiedsdossiers drinkwaterwinning evalueren / actualiseren	2025	PU (advies RUD)
Deelnemen aan monitoring, evaluatie en actualisatie strategische grondwatervoorraad.	2025	RUD
Inzet drone bij inspectie/gebiedscontroles Bethunepolder ivm verbod glyfosaat	Q2	RUD

Tabel 10A: opdrachtomschrijving grondwaterbescherming, structureel voor 2024

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Technische advisering	Doorlopend	RUD
Afhandeling meldingen	Doorlopend	RUD
Toezicht en handhaving	Doorlopend	RUD

Tabel 10B: totaaluren opdracht grondwaterbescherming

Jaar	2023	2024
Totaaluren	895	Zie tabel Water

6.4 Zwemwater

Beleid/doelen

Nadat de Omgevingswet in gegaan is in 2024 is de Whvbz opgehouden te bestaan. In plaats hiervan is zwemwater opgenomen in de OW in het Bkl en het Bal. Tijdens deze transitie is de gehele oude wetgeving gereviseerd en is er eigenlijk een geheel nieuwe wetgeving tot stand gekomen, met grotendeels andere of aangepaste regels ten opzichte van de oude Whvbz.

Het is wenselijk dat het zwemseizoen voor alle zwemgelegenheden in de provincie gelijk is. Zo kunnen beheerders van zwemlocaties zelf het begin en einde van het zwemseizoen bepalen in het kader van de OW. Dit heeft gevolgen voor de monitoringsronde en vraagt om voorbereiding en afstemming van de RUD met zwemwaterexploitanten en waterschappen. De RUD heeft in 2024 en zal in 2025 voorafgaande aan het zwemwaterseizoen daar gesprekken over voeren met de zwemwaterexploitanten. Daarnaast hebben de beheerders onder de OW-zorgplicht voor de kwaliteit van het zwemwater.

Specifiek 2025

In het kader van het Programma Recreatie en Toerisme 2022-2025 heeft de provincie in 2024 onderzoeken gedaan naar nieuwe zwemlocaties. Voor deze onderzoeken was het nodig dat de RUD meedenkt en adviseert. Deze onderzoeken hebben vooralsnog geen nieuwe zwemlocaties opgeleverd en lopen in 2025 nog door.

Naar verwachting zullen er door de nieuwe wetgeving meer administratieve en adviseringsuren gevraagd worden van de RUD. Door het benoemen van nieuwe parameters voor de zwembaden is er meer tijd nodig voor toezicht, handhaving en advisering. Binnen de provincie wordt een expertiesgroep ingericht om te komen tot adviezen welke technieken nodig zijn om te kunnen voldoen aan de parameters.

Het is reeds bekend dat ca 30-40% van de zwembaden in Utrecht niet kan voldoen aan een aantal parameters. Na constatering wordt een waarschuwingsbrief verzonden waarin verzocht wordt om een plan van aanpak. De provincie en RUD werken aan een goede communicatie naar de exploitanten van de zwembaden.

Tabel 11: opdrachtomschrijving zwemwater, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Advisering (onderzoeken) nieuwe zwemlocaties	Doorlopend	RUD/Provincie
In IPO-verband bijdrage leveren aan actuele zaken en implementatie nieuwe zwemwaterregelgeving in Omgevingswet.	Hele jaar	RUD
Expertisegroep nieuwe parameters en handhaving	Hele jaar	RUD

Tabel 11A: opdrachtomschrijving zwemwater, structureel voor 2024

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Fysieke controle van openbare en niet-openbare zwembaden (hotels, campings, etc.) en zwemlocaties in oppervlaktewater.	Doorlopend	RUD
Deskcontrole	Doorlopend	RUD
Beoordelen meldingen nieuwbouw en renovaties van badinrichtingen.	Doorlopend	RUD
Beoordelen meldingen nieuwbouw en renovaties van badinrichtingen.	Doorlopend	RUD
In 2025 continuering inzet t.b.v. meerjarenplan gemeente Utrecht voor peuterbaden in speeltuinen, etc.	Doorlopend	RUD

Tabel 11B: totaaluren opdracht zwemwater

Jaar	2024	2025
Totaaluren	3535	3635

7. Natuur en Landschap

In 2025 wordt gewerkt aan het Beleidsprogramma Natuur. Hierin worden de beleidsdoelen van Natuur in de breedte opgenomen. VTH is één van de instrumenten om de doelen te bereiken.

Voor de natuur- en landschapsopgave wil de provincie, mede met oog op het sluitend krijgen van de Big 8 voor een tijdige beleidsbijsturing, meer inzicht in wat VTH bijdraagt of (meer) kan bijdragen aan de provinciale natuurdoelen. Waar lopen vergunningverlening, toezicht en handhaving in het veld tegenaan, waar gaat het concreet om en op welke wijze is natuur en landschap beschermd (welke sancties en hoe is een rechtszaak afgelopen). RUD wordt gevraagd om in de eerste halfjaarrapportage de gevraagde rapportage als een eerste vingeroefening mee te nemen.

Tabel 12: totaaluren opdracht aan RUD Natuur

Jaar	2024	2025
Totaaluren	19547	19665

NB: de uren van team VVN zijn niet opgenomen in het overzicht. Deze taken worden uitgevoerd binnen de provincie Utrecht

7.1. Vergunningverlening Natuur

De vergunningverlenende taken voor het onderdeel natuur uit de Omgevingswet liggen bij de provincie. Naast de afhandeling van de diverse aanvragen voor om Omgevingsvergunningen in het kader van een Flora en Fauna-activiteit, een houtkapactiviteit of een Natura 2000-activiteiten het verstrekken van advies en instemming investeert de provincie in de samenwerking met de gemeenten.

Het dossier wolf zal ook dit jaar de nodige aandacht vragen van het team VVN. Zo zal dit jaar een nieuwe aanvraag worden ingediend voor het vangen en zenderen van een roedel wolven, de roedel van de 'Leusderheide'. Naar verwachting zal dit jaar bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State het door natuurorganisaties ingestelde hoger beroep plaatsvinden tegen de door GS verleende ontheffingen voor beheer- en schadebestrijdingen voor de vos, wild zwijn en knobbelzwaan.

Vanuit OW de samenwerking met gemeenten

De provincie Utrecht, de RUD en de Odru zijn in 2024 gestart met een zogenaamde Roadshow langs gemeenten. In deze Roadshow wordt de zorgplicht en de specifieke zorgplicht met gemeenten verkend, waarbij wij hopen dat gemeenten op dit vlak ook hun verantwoordelijkheid pakken. Daarnaast gaat een deel van de bijeenkomst over het werken met een (pré) SMP. In 2024 zijn 6 gemeenten bezocht, in 2025 volgt, naar verwachting, de rest van de gemeenten.

Evenementenbeleid

Bij het aanvragen van een evenementenvergunning bij gemeenten, op basis van de Algemeen Plaatselijke Verordening, is de natuur geen weigeringsgrond. Voor evenementen kan geen omgevingsvergunning voor een flora- en fauna activiteit worden verleend. Wel geldt de specifieke zorgplicht, maar deze is vooral van belang voor het handelen door individuele evenementenorganisatoren. In 2024 zijn meerdere webinars rondom dit thema gegeven: aan gemeenten en aan evenementenorganisatoren.

De provincie wil in de volgende actualisatie van de omgevingsvisie en de omgevingsverordening ook aandacht voor evenementen hebben. Daarnaast wordt ook uitvoeringsbeleid voor evenementen opgesteld, waardoor er een handelingskader voor evenementenorganisatoren ontstaat.

Advies en instemming

De Omgevingswet schrijft voor dat het bevoegd gezag in bepaalde gevallen advies moet vragen voor het een vergunning of een maatwerkvoorschrift verleent. Soms is er ook instemming van dat adviesorgaan nodig voor het nemen van een besluit. In ons zaakstelsel, RX-mission, is voor dit zaaktype alles goed ingericht.

Hoewel we met de regionale partijen samenwerkingsafspraken rondom vergunningen voor meervoudige activiteiten hebben opgesteld, zijn er in 2024 nagenoeg geen advies en instemmingsverzoeken van andere bevoegd gezagen ontvangen. Inmiddels is in de regio een eerste evaluatie van deze samenwerkingsafspraken opgestart. Met deze hernieuwde kennismaking door de regionale partijen, hopen we in 2025 meer advies en instemmingsverzoeken te ontvangen.

7.2 Natura 2000

Beleid/doelen

Natura 2000

De provincie is (mede)bevoegd gezag over de (deels) in de provincie Utrecht gelegen Natura 2000-gebieden. De bescherming van deze gebieden is voornamelijk gericht op activiteiten en handelingen (binnen en buiten die gebieden), die mogelijk een significant negatief effect uitoefenen op de te beschermen waarden, zoals die zijn opgenomen in de aanwijzingsbesluiten van deze gebieden. In de Natura 2000-beheerplannen zijn deze doelen uitgewerkt in maatregelen ter instandhouding en voorkoming van verslechtering. In de provincie Utrecht bevinden zich tien Natura 2000-gebieden. Sommige van die gebieden overlappen met andere provincies.

Activiteiten en handelingen met significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden (ook wel Natura 2000-activiteiten) zijn in beginsel verboden, tenzij deze zijn toegestaan via het Natura 2000-beheerplan. De RUD Utrecht heeft een belangrijke rol in het proactief handhaven op overtredingen van deze gebiedsbepalingen. Een Omgevingswetvergunning voor een Natura 2000-activiteit kan worden aangevraagd bij de provincie. De RUD houdt toezicht op het naleven van de voorwaarden voor een vergunning en treedt handhavend op bij overtredingen.

De provincie Utrecht heeft negen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn Natuurdoelanalyses (NDA's) gemaakt. Deze zijn ter toetsing aangeboden aan de Ecologische Autoriteit. De NDA's maken duidelijk dat de tot nu toe genomen maatregelen in de Natura 2000-gebieden nog niet voldoende zijn. Bovendien is hiermee duidelijk dat de provincie Utrecht de doelen voorlopig niet haalt. Er komt nog te veel stikstof in de natuur, en o.a. verdroging en versnippering maken dat de natuur nog steeds achteruitgaat. Vanwege deze achteruitgang voldoen wij niet aan het verslechteringsverbod uit de VHR.

Strategisch kader

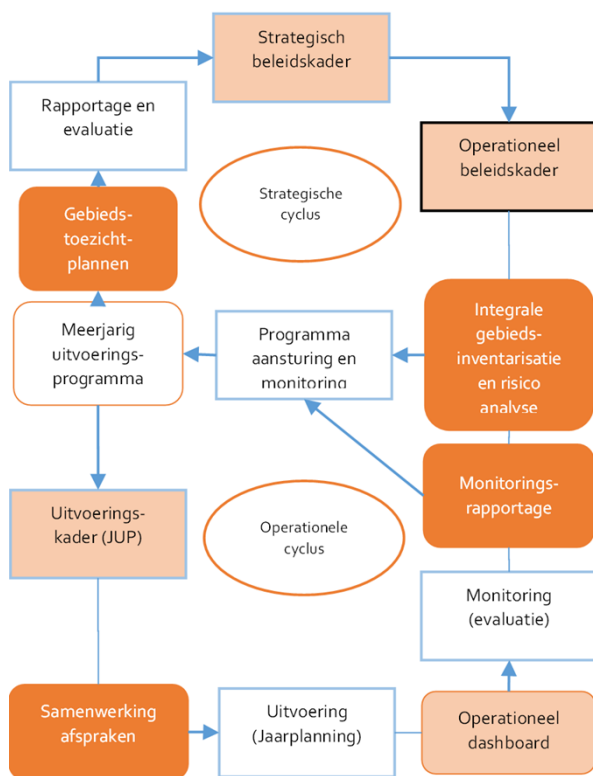
Aanvullende maatregelen zijn nodig voor alle stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, binnen en soms ook buiten de Natura 2000-gebieden. Naast het terugdringen van de stikstofdepositie, wordt het hydrologische systeem geoptimaliseerd (bijvoorbeeld door peilverhoging en verbeterde waterkwaliteit), het areaal voor het vergroten van de connectiviteit uitgebreid (door het verbinden van natuurgebieden), de belasting met nutriënten en chemische stoffen verminderd (onder meer uit de landbouw) en de biotische kwaliteit en de aanpak van exoten hersteld (onder andere rivierkreeften). Deze maatregelen worden opgenomen in het Utrechts Programma Landelijk Gebied en in de nieuwe Natura 2000-beheerplannen.

In dit traject werkt RUD samen met team BON aan de Gebiedsgerichte Aanpak/ Utrechts Programma Landelijk Gebied voor een integrale benadering. Zo haakt RUD aan bij de evaluatie van de vigerende beheerplannen en leveren ze input bij de geactualiseerde beheerplannen. Hierdoor zorgen we ervoor dat de beheerplannen een goede basis vormen voor de op te stellen Handhavingsplannen van de RUD.

Tactisch kader

Om op een gedegen manier grip te krijgen op activiteiten die van invloed zijn op de kwaliteit van de natuur in de Natura-2000 gebieden is de provincie Utrecht in samenwerking met de RUD Utrecht dit jaar gestart met het uitwerken van een Integrale Gebiedsinventarisatie en Risico Analyse (IGIRA) methodiek. In 2024 zijn door de RUD Utrecht samen met de provincie Utrecht twee Natura 2000 gebieden, Oostelijke Vechtplassen (OVP) en Kolland en Overlangbroek, binnen dit project de eerste inzichten en toezichtkaders vastgesteld en onderzocht. Het project blijkt tot op heden zeer relevant te zijn voor de evaluatie van het (vrijgestelde) bestaande gebruik uit de vigerende Natura 2000-beheerplannen. Hierbij gaat het om het beoordelen van effecten van activiteiten, zoals recreatie, mestaanwending, mestopslag en grondwateronttrekkingen die gelegen zijn in en in de omgeving van deze gebieden.

De voorgenomen aanpak rondom professionalisering gebiedstoezicht landelijk gebied (PGLG), zie figuur hieronder, heeft als doel om te komen tot een feitelijke samenhangende opgave-analyse (strategisch), vormgeving van operationele kaders en centrale aansturing. Op dit moment is met name het onderdeel IGIRA in concept uitgewerkt en wordt er gewerkt aan de eerste toezichtopgaves voor de pilot gebieden. In 2025 is het voornemen om deze aanpak nader uit te werken en te borgen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Alle Natura 2000-gebieden zijn onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), maar ook daarbuiten bevindt zich NNN-gebied. Het NNN is een netwerk van op elkaar aangesloten natuurgebieden in ons land. Een dergelijk netwerk is belangrijk voor de natuur. Want grotere natuurgebieden zijn beter bestand tegen droogte, klimaatverandering en andere schadelijke invloeden. Ook kunnen er meer soorten planten en dieren leven. En kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden. Het NNN is een belangrijk onderdeel van het natuurbeleid van de provincie Utrecht.

De provincie Utrecht beschermt het NNN door te zorgen dat bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen van gemeenten het NNN niet schaden. De regels daarvoor staan in de Omgevingsverordening, waarvan de

Instructieregels moeten landen in plannen en activiteitenregels voor compensatie waarvoor controle bij de provincie zelf ligt. Maakt een gemeente een omgevingsplan of verleent een gemeente een omgevingsvergunning voor een gebied binnen het NNN? Dan moet dat altijd een NNN-toets bevatten. Met die toets kijkt de gemeente of het plan of de vergunning het NNN aantast. Bijvoorbeeld de oppervlakte van het NNN, of de kwaliteit van de natuur, of de wezenlijke kenmerken en waarde ervan, of de samenhang tussen natuurgebieden. Het toezicht op het NNN ligt bij de gemeenten. Zodra er sprake is van compensatie heeft RUD Utrecht de opdracht om te controleren of er voldaan wordt aan de compensatieplicht.

Specifiek 2025

De provincie actualiseert in 2025 de Natura 2000-beheerplannen. Deze Natura 2000-beheerplannen zijn verplichte uitvoeringsprogramma's onder de Omgevingswet. De beheerplannen moeten uitgewerkt worden in Uitvoeringsprogramma's VTH. De beheerplannen worden in samenspraak met de mensen van VTH (Opdrachtgeversunit VTH, team VVN en RUD Utrecht) opgesteld. In 2025 zijn de resultaten van de pilot integrale gebiedsgerichte inventarisatie en risicoanalyse (IGIRA) door de RUD bekend. De pilotgebieden zijn Kolland Overlangbroek en Oostelijke Vechtplassen. Op basis van de resultaten rolt de pilot uit over andere Natura 2000-gebieden en ontwikkelen zij samen met de betrokken teams een werkwijze om tot een integraal gebiedstoezichtplan te komen met concrete toezichtopgaves, die onderdeel worden van een toezichtsprogramma. In 2025 wordt gestart met het testen van de eerste toezichtopgaves en het verder ontwikkelen van specifieke en generieke toezichtproducten voor gebiedstoezicht

Tabel 13: opdrachtomschrijving Natura 2000 en NNN, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Adviseren actualisatie Natura 2000-beheerplannen door gebiedsinventarisaties (IGIRA's)	Q4	Provincie Utrecht met bijdrage van RUD Utrecht
Ontwikkelen professionalisering gebiedstoezicht landelijk gebied (PGLG)	Q1 t/m Q4, doorlopend in 2026	RUD Utrecht/Provincie Utrecht
Uitrol IGIRA-pilot met eerste toezichtopgaves OVP en Kolland en Overlangbroek	Q1/Q2	RUD Utrecht
Ontwikkeling generieke en gebiedspecifieke toezichtproducten landelijk gebied	Q2 t/m Q4	RUD Utrecht
Opstellen gebiedstoezichtsplan en toezichtprogramma Oostelijke Vechtplassen (OVP)	Q1/Q2	RUD Utrecht/Provincie Utrecht
Opstellen uitvoeringsprogramma Natura 2000 – gebied Lingegebied Diefdijk-Zuid	Q4	Provincie Gelderland met bijdrage van Provincie Utrecht en RUD Utrecht
Bijdrage leveren aan uitvoeringsprogramma Natura 2000 - Rijntakken	Q4	Provincie Gelderland met bijdrage van Provincie Utrecht en RUD Utrecht
Meet and greet RUD en VVN, NBM, BON en LVN (halfjaarlijks)	Q2 en Q4	RUD en provincie

Opstellen kader toezicht en handhaving evenementen	Q1	Provincie
--	----	-----------

Tabel 13A: opdrachtomschrijving Natura 2000 en NNN, structureel voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Vergunningverlening	Doorlopend	Provincie
Toezicht Natura 2000-gebieden volgens handavingsplan	Doorlopend	RUD
Evalueren Gebiedsplannen voor N2000- en NNN-gebieden	Q4	RUD/ team BON en NBM
Reguliere gebiedstoezicht N2000- en NNN-gebieden	Doorlopend	RUD
Evaluatie handavingsplannen N2000- en NNN-gebieden	Q4	RUD/VVN
Monitoring en evaluatie gebiedstoezichtsplannen N2000- en NNN-gebieden	Q4	RUD
Advisering m.b.t. omgevingsplannen/BOPA's NNN	Doorlopend	Provincie/Team NBM

7.3 UPLG en vergunningverlening Natura 2000 stikstof

Landelijke ontwikkelingen

In Utrecht is besloten om door te werken aan het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG). Het [Utrechts Programma Landelijk Gebied](#) (UPLG) beschrijft hoe Utrecht werkt aan een vitaal landelijk gebied, waarin een gezonde natuur, een klimaatbestendig landschap en een economisch rendabele en duurzame landbouw hand in hand gaan.

Vergunningverlening Natura 2000 stikstof

Specifiek 2025

De inzet voor vergunningverlening, toezicht en handhaving zal in 2025 in het begin grotendeels bepaald worden door de effecten van de uitspraak van de Raad van State inzake Rendac/Amercentrale en Greenpeace. Dit zal effect hebben op de vergunningverlening. De effecten van de uitspraak zullen begin 2025 nader geanalyseerd worden.

Na 28 februari 2025 kan het handavingsverzoeken gaan "regenen", ondanks de plannen van de huidige minister om wederom 3 jaar uitstel te geven aan PAS-melders. De Rijksoverheid vraagt de provincies om de handavingsverzoeken vooral af te wijzen. Dit zorgt vaak voor zeer lastige keuzes en onderbouwingen, waar (heel) veel tijd in gaat zitten. De plannen van de minister zorgen er volgens ons wel voor, dat toezicht in 2025 nog niet generiek zal gaan plaatsvinden.

Een belangrijke ontwikkeling voor komend jaar is het ontwikkelen van een doelvoorschriftvergunningen systematiek. Deze ontwikkeling vraagt om bredere samenhangende inzet van VTH.

Als gevolg van de recente gerechtelijke uitspraken rond de vergunningverlening Natura 2000 Stikstof (Rendac/ Amercentrale en Greenpeace) en het aflopen van het legalisatieprogramma PAS melders valt te verwachten dat in 2025 het aantal verzoeken tot handhaving bij met name agrarische bedrijven zal toenemen. In 2025 is een belangrijk speerpunt voor de vergunningverlening de legalisatie van de PAS melders. De ontwikkelingen in dit dossier vragen, zeker ook na de hierboven genoemde uitspraken, extra aandacht in de VTH keten. Interprovinciaal wordt gewerkt aan een contourennotitie gezamenlijk handavingsbeleid. Het handavingsbeleid moet in samenhang worden gezien met de toezichtstrategie. Toezicht zou zich met name op de ondernemers met de grootste effecten op kwetsbare Natura 2000 gebieden moeten richten. Prioriteit

bij het mogelijk voorkomen van handhaving is afhankelijk van het zicht hebben op een geborgde daling van stikstofdepositie en het zicht op het herstel van de natuur.

FOLG

In 2025 loopt het pet programma Fundament Omgevingsinformatie Landelijk Gebied (FOLG) door. Dit betreft een aanvullende opdracht.

FOLG heeft als doel hét informatiefundament te vormen voor stikstof- en andere opgaven met betrekking tot landelijk gebied. FOLG ondersteunt hiermee Vergunningverlening-, Toezicht- en Handhavingsprocessen (VTH). FOLG gebruikt GGA-gebieden als basis om per gebied informatie inzichtelijk te maken. GGA-gebieden zijn negen deelgebieden binnen de provincie Utrecht die gebaseerd zijn op kenmerken van het landschap, locatie van N2000 gebieden en natuurlijke grenzen (bijvoorbeeld rivieren). Elk van deze gebieden heeft een eigen aanpak die bij het gebied past.

De RUD zet (middels aanvullende opdrachten) de (juridische) ondersteuning van Programma Stikstof voort en levert specifieke omgevingsinformatie aan van opgaves rondom stikstof.

Deze inventarisaties richten zich op het verder inzichtelijk maken van de relevante (stikstof)bronnen en de effecten op Natura-2000-gebieden zelf, waaronder verkenning van mitigerende maatregelen bij zowel bronlocaties als rondom Natura-2000-gebieden zelf.

Als onderdeel van de doorontwikkeling en verdere integratie met verschillende VTH-onderdelen ontwikkelt het programma ook specifieke informatieproducten en diensten, zoals zorgvuldigheidsonderzoeken en applicaties.

Aansturing vindt plaats vanuit een programmastructuur.

Cross compliance

De RUD houdt namens de provincie en het Rijk toezicht op de cross compliance ten behoeve van de Europese subsidieverlening.

Monitoring stikstof

Ook zal in 2025 feitelijke omgevingsdata verzameld worden door stikstofmetingen (MAN). T.b.v. het onderhoud van dit netwerk zal de RUD zorgdragen voor het wisselen van de meetbuisjes.

Invulling toezicht en handhaving

In IPO verband wordt nauw samengewerkt om te komen tot afstemming over het kader voor toezicht en handhaving stikstof. Verwachting is dat deze uitwerking zal leiden tot een extra benodigde inzet voor de RUD om uitvoering te geven. Aandachtspunt hierbij is ook dat er scholing nodig is voor de toezichthouders. Budget voor 2025 moet incidenteel geregeld worden in de Zomernota. Budget vanaf 2026- 2029 wordt geregeld in de Kadernota 2026.

In Utrecht zullen we samen met de RUD Utrecht verder werken aan de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie gericht op effectief en doelmatig toezicht op stikstof. Dit onderdeel is nog ontbrekend in de provinciale UHS. We maken hierbij gebruik van kennis van andere provincies.

Het doel is:

- Meer samenhang te krijgen in de provinciebrede/gebiedsgerichte aanpak;
- Het bevorderen van de naleving van de afspraken die met burgers en ondernemers zijn gemaakt;
- Het voorkomen van verdere verslechtering van de Natura 2000 gebieden;
- De gebiedsprocessen en beleidsontwikkeling beter te ondersteunen;
- Het zo effectief en efficiënt mogelijk inzetten van beschikbare middelen. Daarvoor moeten prioriteiten worden gesteld.

Tabel 18: opdrachtomschrijving stikstof, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Advisering kader toezicht- en handhaving stikstof	Q1	Provincie, RUD deelname werkgroep
Toezicht: gericht op het verkrijgen en vastleggen van inzicht in de feitelijke (bedrijfs)situatie/ FOLG	Hele jaar	RUD
Ontwikkeling Vergunningverlening, toezicht en handhaving Doelschriftenvergunningen	Hele jaar	Provincie/RUD
Voortzetten van het verwisselen van MAN-meetbuisjes in een aantal van onze Natura 2000-gebieden.	Doorlopend	RUD/BON
Uitvoering geven aan het project IGIRA t.b.v. vergaren informatie N2000 gebieden	Hele jaar	RUD

Tabel 18A: opdrachtomschrijving stikstof, structureel voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Vergunningverlening natuur/PAS melders	Doorlopend	Provincie
Deelname IPO-werkgroepen	Doorlopend	Provincie /RUD
Juridische advisering procedures stikstof	Doorlopend	RUD
Actualisatie Veehouderijregister op basis van validatiegegevens/ FOLG	Doorlopend	RUD
Afhandeling van handhavingsverzoeken	Doorlopend	RUD

7.4 Houtkapactiviteit

Beleid/doelen

De provincie heeft een hoge prioriteit gesteld voor het behoud van het bosareaal. Houtopstanden dragen bij aan waardevolle landschappen en de biodiversiteit en hebben een cultuurhistorische betekenis. Ook zijn ze belangrijk vanwege klimaatdoelen en recreatie. Op de Atlas provincie Utrecht 'waardevolle houtopstanden' zijn de locaties van de meest waardevolle houtopstanden weergegeven, zoals onder andere de oude bosgroeiplaatsen en beschermde kleine landschapselementen. Voor deze locaties geldt een strenger beschermingsregiem. In het kader van het Uitvoeringsprogramma Bossenstrategie is deze kaart gewijzigd. De nieuwe kaart is inzichtelijk via Atlas van de provincie Utrecht. Voor het vellen van houtopstanden is op enkele uitzonderingen na een kapmelding nodig. In sommige situaties kan een maatwerkvoorschrift worden verleend of een kapverbod worden opgelegd. De provincie handelt de kapmeldingen, kapverboden en maatwerkvoorschriften af.

Om de regelgeving rondom houtopstanden te handhaven, voert de RUD gebiedscontroles, vellingscontroles (vanaf 2023) en herbeplantings- en aanslagcontroles uit. Ook in 2025 wordt de nadruk gelegd op handhaving tegen illegale vellingen en toezicht op compensatielocaties. Aandachtspunt is dat de achterstanden op het gebied van met name de compensatielocaties worden weggewerkt. Bij illegale vellingen wordt altijd strafrecht toegepast, naast bestuursrechtelijke handhaving. Daarnaast blijven de vellingscontroles bestaan, aangezien dit tot vermindering van bestuursrechtelijk optreden kan leiden. Door een efficiëntere inrichting binnen de RUD kan op alle drie de vlakken voldoende inzet worden geleverd. Dat betekent dat de geringe achterstand permanent kan worden weggewerkt en de nadruk op illegale vellingen en compensatielocaties zal zorgen voor minder afname van bosareaal, met als uiteindelijk doel geen afname.

Specifiek 2025

Bossenstrategie

In 2022 is het Uitvoeringsprogramma Bossenstrategie vastgesteld die in 2025 van een update wordt voorzien. De belangrijkste opgave uit de bossenstrategie is de aanleg van nieuw bos (totaal 1500 ha.). Plannen 2025:

- Vastleggen van specifieke afspraken over houtopstanden in het toezichtsplan door de provincie Utrecht en de RUD;
- Herzien van de bos-heide notitie van de provincie Utrecht.

Toegankelijkheid gegevens

In het kader van het bossen-/houtopstandenbeleid is het van belang om zicht te hebben op de toe- of afname van het bosareaal. Vinden er illegale vellingen plaats? Worden herbeplantingsplichten uitgevoerd? In dit licht is de provincie in 2021 begonnen met een inventarisatie naar beschikbare gegevens en tools bij de eigen organisatie en bij de RUD. Met de beschikbare informatie en tools kan nog gericht een herbeplantingsplicht worden opgelegd en gericht toezicht worden gehouden. In 2025 wordt verder gewerkt aan het verbeteren van de applicatie. Het toezicht op illegale vellingen, het bijhouden daarvan en op een GIS-kaart zetten en het vlot kunnen rappelleren op aflooptermijnen hebben hoge prioriteit. Dit resulteert in giskaarten en overzichten die tussen beleid vergunningen en handhaving worden gedeeld en besproken.

Uitgangspunten controle

Er is sprake van 100% controle op compensatie (herbeplanting elders). Bij reguliere kap is dit niet nodig, hier vragen we om minimaal 50% controle. Deze controle vindt zowel voor compensatie als reguliere vellingen binnen 3 maanden na het verlopen van de termijn plaats. Veldcontroles verschuiven meer naar controles op luchtfoto's. Indien nodig gaat RUD in het veld kijken en daarbij prioriteren naar de terreineigenaren waar de grootste risico's liggen.

Een intensief toezicht op illegale vellingen is vereist. Na illegale velling geldt ook hier de 100% nazorg op de

herbeplantingsplicht om de kapvlakte binnen drie jaar na kap weer bos te laten worden overeenkomstig de wettelijke bepalingen. 1x per jaar vindt er controle op het aanslaan van het nieuwe bos plaats en of het gekapte terrein niet wordt omgevormd naar andere ruimtelijke ontwikkelingen.

Kleine landschapselementen (KLE's)

Voor beschermde kleine landschapselementen wordt handhaving toegepast naar aanleiding van meldingen en signalering door de RUD vanuit veldcontroles voor andere beleidsonderwerpen. Daarnaast wordt ten behoeve van toezicht en handhaving door de RUD in 2025 via luchtfoto's/cyclomedia in beeld gebracht waar beschermde KLE zijn verdwenen. Dit gebeurt in eerste instantie als pilot in het gebied in Utrecht West dat begrensd wordt door de A12 in het zuiden, de spoorlijn Breukelen-Woerden in het zuidoosten en de A2 in het oosten.

Thema beschermde KLE			
	Onderdeel	KPI	Verwacht aantal
Reactief	Toezicht en handhaving op ingediende meldingen	100% fysieke controle	3 controles inclusief handhavingstraject
	Toezicht en handhaving n.a.v signalering	100 % fysieke controle	4 fysieke controles incl handhavingstraject
Proactief	Toezicht op verdwenen KLE in veenweidegebied	100% administratieve controle binnen het deelgebied	

Monitoring

Per halfjaar (in juni en december) komt een monitoringsverslag van de voortgang van controles op alle type vellingen en eventuele bijzonderheden. Dit wordt dan besproken in het ketenoverleg.

Tabel 14: opdrachtomschrijving houtopstanden, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
100% Wegwerken achterstand houtopstanden	Q2	RUD

Tabel 14A: opdrachtomschrijving houtopstanden, structureel voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Afhandelen meldingen en opleggen kapverbod	Doorlopend	Provincie
Opleggen herbeplantingsplichten	Doorlopend	Provincie
Afhandelen meldingen	Doorlopend	Provincie
Data en digitale ondersteuning	Doorlopend	RUD
Klachtenafhandeling	Doorlopend	RUD
Toezicht (illegale) vellingen	Doorlopend	RUD
Toezicht uitvoering herbeplantingsplichten	Doorlopend	RUD
Monitoring: overzicht toe- en afname bosareaal	2x per jaar (maart en september)	provincie

In onderstaande tabel is aan de toezichts- en handhavingstaken richting gegeven:

Thema Houtopstanden

	Onderdeel	Kritische Prestatie Indicator	Verwacht aantal
Reactief	Toezicht op geaccepteerde kapmeldingen (verwacht aantal 80 per jaar)	50% fysieke controle op basis van risicogerichtheid. Omvat vellingcontrole, aanslag controle en herbeplantingscontrole (laatste als enige verplicht)	120*
	Toezicht op afgegeven kapverboden (verwacht aantal 0 per jaar)	100% fysieke controle	0
	Toezicht op afgegeven maatwerkvoorschriften herbeplanting andere grond (verwacht aantal 10 per jaar)	100% fysieke controle	10**
	Toezicht op overig geaccepteerde maatwerkvoorschriften (verwacht aantal 5 per jaar)	0% controle	0
	Klacht en melding afhandeling (verwacht 50 aantal per jaar)	100% controle administratief/fysiek afhankelijk van type klacht/melding.	50
		100% controle op uitvoeren herbeplantingsplicht bij illegale velling	30 (onderdeel van de 50)
Proactief	Toezicht op afgegeven kapverboden (verwacht aantal 0 per jaar)	100% eerder afgegeven kapverboden 2 keer per jaar fysiek controleren	0 keer per jaar
	Monitoring: overzicht uitgevoerde herplantingsplichten	2 jaarlijks overzicht in ketenoverleg (juni en december)	2 keer per jaar
	Monitoring: overzicht illegale vellingen	2 jaarlijks overzicht in ketenoverleg (juni en december)	2 keer per jaar

* De meldingen van dit jaar worden niet gecontroleerd, de meldingen van de afgelopen 3 jaren wel. Het aantal is daarom hoger dan het totaal aantal meldingen van dit jaar.

** De maatwerkvoorschriften van dit jaar worden niet dit jaar gecontroleerd, waardoor het verwachte aantal af kan wijken van de werkelijkheid.

In onderstaande tabel is aan vergunningsverleningstaken richting gegeven:

Thema Houtopstanden			
	<i>Onderdeel</i>	<i>Kritische Prestatie Indicator</i>	<i>Verwacht aantal</i>
Reactief	Afhandelen ingediende kapmeldingen (verwacht aantal 80 per jaar)	100% afhandelen binnen wettelijke termijn	80
	Opleggen kapverbod wanneer nodig	100% afhandelen binnen wettelijke termijn	*
	Afgeven maatwerkvoorschriften (verwacht aantal 15 per jaar)	100% afhandelen binnen wettelijke termijn	15
	Beantwoorden vragen en verzoeken tot vooroverleg (verwacht 50 aantal per jaar)	100% afhandeling procesmatig/inhoudelijk afhankelijk van type vraag	50
Proactief	Verwerken afgehandelde meldingen en afgegeven maatwerkvoorschriften in GIS applicatie	100% binnen jaar van acceptatie / besluit	95

*Het aantal op te leggen kapverboden is niet te voorzien.

7.5 Flora- en fauna-activiteiten

Beleid/doelen

In 2024 is het Omgevingsprogramma Faunabeheer en Monitoring (OFM) vastgesteld. Dit programma geeft richting aan het faunabeleid voor het faunabeheer binnen de provincie Utrecht voor de komende jaren. De wettelijke grondslag voor het faunabeheer en de monitoring is geregeld in de Omgevingswet. Ter bescherming van in het wild levende dieren en aldaar voorkomende planten gelden er verbodsbepalingen. Het is bijvoorbeeld verboden de te beschermen dieren te doden, te vangen of te verstoren; beschermde planten mogen niet verwijderd worden. De provincie besluit verder over het faunabeheer en schadebestrijding. In dit kader verleent de provincie vergunningen van de natuurwetgeving. Daarnaast verleent de provincie in dit licht opdrachten voor ingrepen in dierenpopulaties. De bescherming van leefgebieden in het Natuurnetwerk Nederland, waaronder N2000, weidevogelkern- en ganzenrustgebieden hebben prioriteit.

Voor soortenbescherming voert RUD gebiedscontroles en fysieke controles uit, gericht op het behouden van leefgebieden en het voorkomen van verstoring en het doden van beschermde en bedreigde plant- en diersoorten (o.a. zorgplicht t.a.v. de rode-lijst-soorten). RUD houdt toezicht op de ontheffingen die in het kader van het faunabeheerplan zijn afgegeven en ziet toe op de naleving van gedragscodes. In 2025 is er sprake van een aantal wijzigingen in de gedragscodes en geldt een meldplicht.

Specifiek 2025

Gebiedsgerichte aanpak in relatie tot SMP

De uitrol van de soortenmanagementplannen binnen de provincie Utrecht loopt goed. De gemeenten die al een soortenmanagementplan (SMP) hebben zijn Amersfoort, Wijk bij Duurstede, Zeist. Leusden, Woudenberg,

Woerden, Ouderwater en Utrecht . Daarnaast hebben begin 2025 alle andere gemeenten in de provincie een pre-SMP vergunning. In 2025 is dus het hele stedelijke gebied in de provincies gedekt door gebiedsgerichte vergunningen (danwel ontheffingen)

In 2025 worden gerichte controles gevoerd bij gemeenten waar het niet goed gaat met projecten met grote natuureffecten. We gaan niet meer waarschuwen, maar handhaven. Er wordt daarnaast intensief toezicht gehouden op de uitvoering van het (pre-)SMP. Wanneer isolatiebedrijven niet werken volgens het toezichtsplan wordt er gehandhaafd.

In 2024 en ook in 2025 worden er door de provincie middelen beschikbaar gesteld voor de inhuur van een extra fte, specifiek om toe te zien op de (pre-)SMP's en het natuurvriendelijk isoleren. Deze middelen komen voort uit de SPUK regeling voor natuurvriendelijk isoleren en zijn gelabeld voor extra toezicht en handhaving.

Overige flora- en fauna-activiteiten (geen pre-SMP of SMP-activiteiten)

In 2024 is gebleken dat er door een grote toestroom van meldingen van mogelijke overtredingen (700 per jaar) er weinig tijd over bleef voor proactieve handhaving. Het handhaven op de naleving van Gedragscodes is bijvoorbeeld nagenoeg niet gelukt, terwijl het ministerie van LNV de waarde van toezicht benadrukt heeft eind 2024. Om zowel de reactieve als de proactieve toezichtstaken te kunnen uitvoeren, zal bij het oppakken van meldingen geprioriteerd moeten worden. De mogelijkheid om toezicht te houden op Gedragscodes is vanaf januari 2025 overigens veel efficiënter geregeld aangezien werkzaamheden onder een gedragscode moeten worden gemeld bij de RUD. Andere wijziging is dat asbestdak-saneringen in het buitengebied voorheen vergunningplichtig waren, maar nu meldingsplichtig. Hier verwachten we er in 2025 ca. 5 van binnen te krijgen en daarnaast ca. 5 casussen waar deze melding onterecht niet gedaan is.

In onderstaande tabel is aan de toezichts- en handhavingstaken richting gegeven (gele arcering in overleg met RUD samen bepalen):

Thema Flora- en fauna-activiteiten (Ruimtelijke ingrepen, beheer, onderhoud, recreatie)			
	Onderdeel	Kritische Prestatie Indicator	Verwacht aantal
Reactief	Toezicht op verleende vergunningen (verwacht aantal 150 per jaar):	50% administratieve controle via checken Ecologisch Werkprotocol (EWP) op basis van prioritering VVN (hoog/ laag)	75 administratieve controles
		20% fysieke controle op basis van prioritering VVN (hoog/ laag)	30 fysieke controles
		100% administratieve controle op opgelegde monitoringsverplichting. Ca. 7% van de vergunningen heeft een monitoringsverplichting	10 administratieve controles
	Toezicht op ingediende meldingen van werkzaamheden onder vrijstellingen via Gedragscodes Soortenbescherming	100% administratieve controle van opgestuurde EWP.	200 administratieve controles
		Steekproefsgewijs 10% fysieke controle op werkzaamheden	20 fysieke controles
	Toezicht op ingediende meldingen van werkzaamheden onder vrijstelling van de regeling asbestdaksanering	100% administratieve controle op uitgevoerde preventiecheck.	5 administratieve controles
		Formele verzoeken: 100% controle	

	Meldingen van mogelijke overtredingen (maaïen, kappen, evenementen, asbestdaksanering, afgewezen vergunningsaanvragen, etc): <i>Toezicht kan afhankelijk van de casus zowel fysiek als administratief plaatsvinden.</i>	Meldingen van VVN: 100% controle	20 controles
		Meldingen in voortplantingsperiode: 100%	# controles
		Overige meldingen 90% controle – in samenspraak met PU – prioriteren op basis van ernst en urgentie.	# controles
Proactief:	Themacontroles (Sloopmeldingen/ kapmeldingen in broedseizoen, evenementen in broedseizoen)	Enkele keren per jaar week met administratieve controles door opvragen sloopmeldingen of kapmeldingen of afgegeven evenementenvergunningen bij gemeenten	themacontrole-week per jaar.
	Gedragscodes	Administratieve controle door vooraf opvragen uitvoeringsagenda gedragscodegebruikers (Bosbeheerder, Unie van Waterschappen, Stadswork, etc). Keuze voor gebruiker en gedragscode in overleg met PU bepaald.	
	Controles in gemeenten waarvan VVN weinig tot geen verzoeken om advies en instemming krijgt.	Administratieve controles of fysieke gebiedscontrole in gemeente. Keuze voor gemeente in overleg met PU bepaald.	

Meldingen en vergunningen

In afstemming tussen provincie en RUD worden de prioriteiten bepaald voor het toezicht op afgegeven vergunningen. De RUD heeft sinds 2023 diverse toezichtsplannen opgesteld, waaronder voor soortenbescherming. Dit plan zal in 2025 worden geëvalueerd met de verantwoordelijk beleidsmedewerkers van de provincie, zodat het plan actueel blijft.

Het aantal controles op vergunningen was in 2024 20%. Dit percentage blijft in 2025 gelijk.

Winterrust

De provincie heeft het toezicht op het handhaven van de winterrust voor overwinterende ganzen in het OFM als structurele prioriteit aangemerkt. Conform de opgave in het OFM blijft de RUD ook in 2025 prioriteit geven aan handhaving van de winterrust, zeker in ganzenrustgebieden. In de Omgevingsverordening zijn nieuwe regels voor de handhaving van ganzenrustgebieden opgenomen.

Weide- en akkervogels

Naast de gebiedsgerichte aanpak zal tijd worden vrijgemaakt voor themagerichte controles op de naleving van de Flora en Fauna-activiteiten binnen en buiten het Natuurnetwerk Utrecht. Ter ondersteuning van de controle in het leefgebied van weide- en akkervogels in de broedtijd zet de RUD een drone in. De focus ligt bij agrariërs in gebieden met weidevogelproblematiek die niet meedoen met agrarisch natuurbeheer.

Uitvoeringsprogramma Invasieve exoten

In de OV zijn voor de beheersing van Aziatische duizendknopen enkele artikelen opgenomen. De RUD heeft medio 2023 hiervoor een toezichtsplan opgeleverd. In 2025 zal gereageerd worden op meldingen en vragen. In 2025 wordt verwacht dat een wijziging in wetgeving zal leiden tot een andere wijze van uitvoering. Eventuele aanpassingen zullen worden afgestemd tussen de provincie en de RUD.

Samenwerking

We werken aan een goede samenwerking tussen beleid, vergunningverlening en toezicht en handhaving. De wekelijkse Ketenoverleggen zijn daar belangrijke instrumenten in. Zowel de beleidsteams, VVN en de RUD zijn daar in principe vertegenwoordigd.

- De RUD verleent aan de provincie ecologische advisering. Wanneer nodig maakt de provincie Utrecht (team VVN of de beleidsteams van PU) gebruik van de ecologische kennis en ondersteuning van de RUD. Bij de ecologische advisering door de RUD wordt van belang geacht dat de RUD dit uitsluitend invult als team VVN of team NBM daar om verzoekt. Vooroverleg met initiatiefnemers of ecologisch advies over zaken die raken aan vergunningverlening aan initiatiefnemers, wordt zonder afstemming met VVN en NBM niet gegeven aan initiatiefnemers. VVN is voor initiatiefnemers wat PU betreft het eerste aanspreekpunt over de noodzaak van vergunningen en dergelijke.
- Bij het geven van advies over flora- en fauna-activiteiten als adviseur voor gemeenten, dan is het van belang dat de aard van het advies in uitgaande communicatie goed onderscheiden wordt van de Toezichts- en handhavingsrol die de RUD heeft in opdracht van GS. Afgesproken wordt dat de RUD de provincie zo nodig betreft bij casussen die mogelijk gevoelig zullen worden in het vergunningentrajec bij VVN. In ieder geval het Externe Soortenoverleg en het Ketenoverleg zijn hier de overlegstructuren voor. Het (uitvoerings-) beleid van PU is leidinggevend.

Tabel 15: opdrachtomschrijving Soorten, Faunabeheer en Schadebestrijding, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Ecologische advisering	Doorlopend	Provincie
Controle met drone op broedsels weide- en akkervogels	Q3	RUD

Tabel 15A: opdrachtomschrijving Soorten, Faunabeheer en Schadebestrijding, structureel voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Gerichte controles bij gemeenten	Doorlopend	RUD
Toezicht gedragscodes	Doorlopend	RUD
Toezicht (pre)- SMP	Doorlopend	RUD

Toezicht monitoringsverplichtingen in ontheffingen	Doorlopend	RUD
Handhaving winterrust overwinterende ganzen	Q1 en Q4	RUD
Ontheffingen en vrijstellingen 80%	Doorlopend	Provincie
Uitvoering ganzenakkoord	Q4	RUD
Afhandelen klachten en meldingen	Doorlopend	RUD

7.6 Landschap

Beleid/doelen

Naast de bescherming van natuur en biodiversiteit richt de provincie zich ook op de bescherming van de ruimtelijke kwaliteit in het landelijk gebied. Het gaat om het behoud van landschappelijke, natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden (LNCA-waarden). De Omgevingsverordening richt zich op de vaak sluipenderwijs optredende 'verrommeling' van het landschap en voorkomt erger. Insteek is daarom het in de kiem smoren van ongewenste ontwikkelingen vóórdat het een grootschalige aantasting kan worden. De vergunningen worden verleend door de provincie zelf. De RUD voert gebiedscontroles uit en voert toezicht op verleende of geweigerde vergunningen en geaccepteerde of afgewezen meldingen.

Om deze omgevingskwaliteit te behouden is toezicht en handhaving door RUD blijvend noodzakelijk.

Specifiek 2025

Grondverzet en rommelterrein

Gebiedscontroles worden uitgevoerd om illegale situaties op te sporen. Tijdens deze gebiedscontroles wordt op alle onderdelen van afdeling 3.4 van de OV gecontroleerd. Alle vergunningen en meldingen worden gecontroleerd (fysieke controle). Illegale situaties krijgen meer prioriteit dan controles op vergunningen en meldingen. Toestemmingverlening achteraf is in bepaalde gevallen mogelijk en overtreders worden daarom aangespoord om een vergunningsaanvraag of melding in te dienen via het DSO.

Wateren: Algemeen

Gebiedscontroles worden uitgevoerd om illegale situaties op te sporen. Tijdens deze gebiedscontroles wordt op alle onderdelen van paragraaf 2.3.2 en 2.3.3 van de OV gecontroleerd. Alle vergunningen en meldingen worden gecontroleerd (fysieke controle). Illegale situaties krijgen meer prioriteit dan controles op vergunningen en meldingen. Toestemmingverlening achteraf is in bepaalde gevallen mogelijk en overtreders worden daarom aangespoord om een vergunningsaanvraag of melding in te dienen via het DSO.

Wateren: Slootdempingen

In 2025 blijven we inzetten op toezicht op wateren en slootdempingen.

Wateren: Woonschepen, vaartuigen en afmeervoorzieningen

Er wordt een plan van aanpak rivier opgesteld. Voor we overgaan tot toezicht en handhaving wordt het plan van aanpak afgestemd met de provincie. Ook zal er veel aandacht zijn voor communicatie met gemeenten en bewoners n.a.v. de controles.

Beschermde kleine landschapselementen

Gebiedscontroles worden uitgevoerd om illegale situaties op te sporen. Tijdens deze gebiedscontroles wordt op alle onderdelen van paragraaf 6.2.3 van de OV gecontroleerd. Alle meldingen worden gecontroleerd (fysieke controle). Illegale situaties krijgen meer prioriteit dan controles op meldingen. Toestemmingverlening achteraf is in bepaalde gevallen mogelijk en overtreders worden daarom aangespoord om een melding in te dienen via het DSO.

In 2025 wordt een digitale controle op kleine landschapselementen uitgevoerd. Dit is input voor de evaluatie van de KLE in de hele provincie. Daarnaast worden enkele casussen van handhaving opgepakt. Op basis van de evaluatie zal de inzet op dit onderdeel voor 2026 en verder worden uitgewerkt.

Borden, vlaggen, spandoeken, informatiezuilen en vergelijkbare objecten

Gebiedscontroles worden uitgevoerd om illegale situaties op te sporen. Tijdens deze gebiedscontroles wordt op alle onderdelen van paragraaf 7.2.2 van de OV gecontroleerd.

Uitwegen (domein Mobiliteit)

De RUD ontvangt vragen vanuit het team BEM van domein Mobiliteit om zaken handhavend op te pakken. Deze zaken gaan vaak over illegaal aangelegde en aangepaste uitwegen aan provinciale weg. Daarbij blijkt dat er soms in het verleden toezeggingen zijn gedaan of zelfs toestemmingen zijn verleend waardoor handhaving niet meer mogelijk is.

De RUD verwacht ongeveer vijf meldingen per jaar te ontvangen op dit onderwerp.

Tabel 16: opdrachtomschrijving landschap, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Controle 1 van de rivieren (n.t.b.)	2024	RUD
Opstellen toezichtsplan uitwegen	Q1	RUD

Tabel 16A: opdrachtomschrijving landschap, structureel voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Vergunningen en acceptaties van meldingen	Doorlopend	Provincie
Bij toezicht slootdempingen controleren op aspecten soortenbescherming	Doorlopend	RUD
Controle borden, vlaggen, spandoeken, informatiezuilen en vergelijkbare objecten. Inzet registreren	Doorlopend	RUD
Handhaving bij uitwegen op verzoek mobiliteit	Doorlopend	RUD

Tabel 16B: totaaluren opdracht landschap

Jaar	2024	2025
Totaaluren	8285	8.363

7.7 Toezicht buitengebied/ Boa's landelijk gebied

Op basis van het Utrechts Samenwerkingsmodel Natuurtoezicht (USN) werken de provincie Utrecht, natuurbeheerders, landgoederen en de RUD samen aan de uitvoering van het toezicht en de handhaving in opengestelde natuurterreinen. De provincie heeft daartoe middelen vrij gemaakt voor vier boa's landelijk gebied bij de RUD Utrecht. De samenwerkingspartijen bepalen jaarlijks gezamenlijk de prioriteiten en stemmen de programmering en planning af door middel van een gezamenlijke Toezichtskalender. Het samenwerkingsconvenant 'Optreden op elkaars grondgebied door boa's domein II' is de juridische basis voor de groene samenwerking. In 2024 zijn er met betrekking tot dit convenant werkafspraken gemaakt. De werkafspraken worden conform het convenant in het Handboek Uniform Optreden opgenomen. Het handboek omvat de toezichtskalender en vanaf 2025 omvat het ook de werkafspraken.

In het USN is vastgelegd dat jaarlijks de samenwerking wordt geëvalueerd en dat de gezamenlijke Toezichtskalender en werkafspraken voor het komende jaar worden vastgesteld. Op deze manier wordt de

samenwerking in de komende jaren steeds verder verbeterd en kunnen er ook nieuwe prioriteiten in beeld komen.

Naast het USN worden de boa's landelijk gebied ingezet op enkele provinciale taken voortvloeiend uit de omgevingsverordening en natuurbeleid (landschap, wateren algemeen en slootdempingen, kleine landschapselementen, grove stroperij)

Speerpunten voor 2025

In 2025 vindt een evaluatie plaats van het USN over de periode 2019-2024. Uit de evaluatie zullen aanbevelingen voor een verdere verbetering van de samenwerking en de coördinatie door de provincie voortvloeien. De aanbevelingen zijn input voor het uitvoeringsprogramma 2026. In 2025 verwachten wij dat duidelijker is wat de aanwezigheid van wolven in de provincie gaat betekenen voor toezicht en handhaving in het buitengebied en voor de samenwerking onder het USN. Mogelijk is de wolf een nieuw speerpunt voor toezicht.

De werkafspraken nemen wij op in het Handboek Uniform Optreden 2025.

De landelijke boa's hebben een provinciale taak op het gebied van grove stroperij (OFM). Ook de grove stroperij wordt risicogericht uitgevoerd, maar daarvoor moeten nog monitoringsindicaties worden ontwikkeld en bepaald. De inzet op het gebied van grove stroperij betekent minder inzet in de samenwerking met de groene handhavingpartners. In 2025 geeft de RUD – met inachtneming van de Wet politiegegevens (wat kan wel en niet gecommuniceerd worden) – meer inzicht wat de vier boa's landelijk gebied doen op het gebied van de stroperij, wat de inzet oplevert en wat de consequenties zijn voor de groene samenwerking. Aldus meer inzicht op monitoring.

De samenwerking tussen particuliere landgoederen en de RUD Utrecht blijft een aandachtspunt. In 2025 vraagt dit een extra inspanning. Tenslotte werken we aan bijscholing op het gebied van de Omgevingswet; dit als vervolg op de cursus Omgevingswet voor groene boa's in 2023.

Boa-opleiding en -coördinatie

Alle Boa's volgen jaarlijks een verplichte her- en bijscholing. Voor de kosten van de opleidingen (excl. uren) is € 20.000,- beschikbaar gesteld. Voor de coördinatie van alle Boa's is dit jaar de capaciteit wederom verhoogd naar 1.400 uur. Dit is nodig met het oog op het toegenomen druk op het buitengebied en de noodzaak van een goede coördinatie met de terreinbeherende organisaties.

Tabel 17: opdrachtomschrijving Boa's landelijk gebied, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Aandacht samenwerking particuliere landgoedeigenaren	Doorlopend	RUD
Evaluatie USN 2019-2024	Q1	Provincie
Uitwerken toezicht wolf binnen het kader van het USN	Q4	Provincie en RUD
Terugkoppeling en afstemming melding stroperijen, resultaten, ingezette uren in ketenoverleg faunabeheer	Doorlopend	RUD

Tabel 17A: opdrachtomschrijving Boa's landelijk gebied, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Regie processen	Doorlopend	Provincie
Uitvoering Handboek Uniform Optreden en Handhavingsskalender USN en deze mede met andere partij(en) coördineren	Doorlopend	RUD

Beheren Boa-loket	Doorlopend	RUD
Toezicht buitengebied	Doorlopend	RUD
Registratie in BRS	Doorlopend	RUD
Rapportage monitoring (BRS-)gegevens	Per half jaar	RUD

Tabel 17B: totaaluren opdracht Boa's landelijk gebied

Jaar	2024	2025
Totaaluren	Uren opgenomen in totaal natuur	Gelijk aantal uren, (6720) opgenomen in totaal uren natuur

8. Overige taakvelden

8.1 Lokaal Spoor

Beleid/doelen

Wet lokaal spoor regelt de veiligheid van Utrechtse stedelijke tramlijnen (Uithoflijn en SUNIJ-lijn) en het spoorverkeer. De Wet Lokaal spoor zal opgaan in de nieuwe Spoorwegwet. Op grond van deze wet neemt de provincie twee verschillende soorten besluiten. Enerzijds neemt de provincie systeembesluiten waarin zij een concessie verleent op basis van de Wet Personenvervoer 2000 aan een vervoerder. Per december 2025 eindigt de huidige vervoersconcessie, en start de nieuwe 10-jarige vervoersconcessie met een nieuwe vervoerder. Vanuit de Wet lokaal spoor wijst de provincie een beheerder aan en vergunt het gebruik van infrastructuur en spoorvoertuigen. Daarbij horen, mits daar aanleiding toe is, eventuele handhavende besluiten. De vervoerder wordt daarnaast aangewezen tot verkeersleider. De landelijke Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) oefent hierop toezicht uit. Eventuele handhavingssaken die hieruit voortvloeien zijn gemandateerd aan de RUD. Anderzijds neemt de provincie besluiten over werkzaamheden rondom het tramspoor. Deze besluiten (vergunningen en handhaving) zijn gemandateerd aan team TBO van de provincie.

Voor een goede scheiding van rollen en verantwoordelijkheden worden de overleggen over het uitvoeringsprogramma vanaf 2024 zo georganiseerd dat de (vanwege de systeembesluiten) onder toezicht gestelde (team TBO) niet aanwezig is bij gesprekken over programmering en verantwoording van de gemandateerde (RUD).

Systeembesluiten (mandaat RUD)

De RUD geeft invulling aan haar taken, investeert gericht in goede relaties met de betrokken partners en is vertegenwoordigd in diverse overleggen met de provincie Utrecht en ILT. De RUD staat borg voor een goede afstemming met alle safetymanagers van de betrokken partijen rond de tramlijn en bevordert korte communicatielijnen. De RUD verleent vergunningen binnen de wettelijke termijn (indicator 90%) en denkt mee met nieuwe initiatieven. Als het nodig is, vraagt de RUD aan ILT om aanvullend toezicht uit te voeren. De RUD zet uren voor handhaving alleen in wanneer dat nodig is.

Specifiek 2025

In 2025 zijn op voorhand geen aanmerkelijke wijzigingen bekend. Waar alsnog nodig sluit de RUD aan met de nodige adviezen en besluiten. Zij sluiten in ieder geval aan bij het overleg van de Safety board om op de hoogte te blijven van de voorbesprekingen over deze ontwikkelingen.

In 2025 vindt er een concessiewissel plaats op basis van het GS-besluit op 11 juni 2024 aan Transdev, waardoor deze nieuwe vervoerder via een verklaring van de IL&T voor het veiligheidsbeheersysteem aan de RUD een veiligheidscertificaat aanvraagt om de tram te kunnen exploiteren per 14 december 2025. Ook zal de provincie Transdev als verkeersleider aanwijzen.

Ook vindt er periodiek afstemming plaats tussen IL&T, de provincie Utrecht (DO) en de RUD om de prioriteiten en bevindingen in toezicht te bespreken. De RUD organiseert dit overleg.

Tabel 19: opdrachtomschrijving systeembesluiten Wet Lokaal Spoor, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Deelname vooroverleg wijzigingen, indien relevant	Doorlopend	RUD
Deelname aan periodiek overleg, zoals Safety Board	Doorlopend	RUD
Behandelen verzoek veiligheidscertificaat i.v.m. concessiewissel		RUD
Advisering nieuwe Spoorwegwet	Doorlopend	RUD

Tabel 19A: opdrachtomschrijving systeembesluiten , structureel voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Systeembesluiten tram (inclusief concessiewissel)	Doorlopend	RUD
Handhaving	Doorlopend	RUD
In het kader van de OW advisering uniform beleid spoorgebied	Doorlopend	Provincie
Processen en rollen in beeld brengen en borgen personeel kennis en kunde	Doorlopend	Provincie/ RUD

Besluiten (vergunningen en handhaving) werkzaamheden rondom het tramspoor

Voor werkzaamheden langs het spoor dient een vergunning op basis van de Omgevingswet aangevraagd te worden. Team TBO behandelt deze aanvragen.. Deze vergunningen zijn bedoeld om de veiligheid en het doelmatig gebruik van de lokale spoorweginfrastructuur te waarborgen.

Er is een principebesluit genomen tot verzelfstandiging van het trambedrijf. Indien deze transitie in 2025 verder wordt uitgerold zal een mandaatbesluit moeten worden genomen. Dat is een onderdeel van het project herpositionering.

Tabel 19B: opdrachtomschrijving Werkzaamheden rondom het tramspoor

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Vergunningverlening; werkzaamheden rondom de lokale spoorweg	Doorlopend	Team TBO
Handhaving, werkzaamheden rondom de lokale spoorweg	Doorlopend	Team TBO
Deelname aan periodiek overleg, zoals Safety Board	Doorlopend	Team TBO

Tabel 19C: totaaluren opdracht RUD inzake

Jaar	2024	2025
Totaaluren	507	507

8.2 Geluid

Stiltegebieden

Beleid /doelen

De Omgevingsverordening (OV) omvat onder andere regelgeving voor gedragingen in stiltegebieden. De regelgeving in de OV is bedoeld om het stille karakter van die gebieden intact te houden. Ontheffingen voor gebiedsvreemde activiteiten zijn onder voorwaarden mogelijk. Te ontplooiën activiteiten moeten altijd passen binnen het stille karakter van het gebied.

De provincie Utrecht wil de kwaliteit van stiltegebieden behouden. Er komen geen nieuwe stiltegebieden bij. Het beleid richt zich op het behouden van stilte in de stiltegebieden en het overzicht behouden op de vergunningverlening en de gedragingen in stiltegebieden.

Opdracht 2025

De opdracht aan de RUD wordt voortgezet. Centraal staat het snel en adequaat kunnen beantwoorden van vragen van derden over wat er wel en niet mag in stiltegebieden, daaruit voortkomende advisering en het

beoordelen van vergunningsaanvragen (incl. voorafgaand advieswerk). Bij vergunningsaanvragen kan het gaan om bijv. regionale jongerendagen, landleven-evenementen, etc. Verwacht wordt dat er in 2025 maximaal 8 tot 10 vergunningsaanvragen worden gedaan (50% t.b.v. reguliere, jaarlijks terugkerende manifestaties en 50% voor ad-hoc evenementen).

Afgegeven vergunningen worden fysiek gecontroleerd op naleving. Meldingen en klachten worden waar mogelijk per omgaande afgehandeld. In 2019 is gestart om jaarlijks vijf gebiedscontroles uit te voeren, zodat stiltegebieden met een frequentie van 1x per 3 jaar worden bezocht. De resultaten van de gebiedscontroles worden jaarlijks met de provinciaal beleidsmedewerker voor stiltegebieden besproken. De planning van de gebiedscontroles in 2025 wordt vooraf afgestemd.

Algemene geluidstaken

Beleid/doelen

Het doel van de provincie Utrecht is om geluidshinder zo veel mogelijk terug te dringen binnen de wettelijke toetsingskaders, namelijk de Omgevingswet.

Op basis van geluid heeft de provincie de volgende doelstellingen omschreven in de Omgevingsvisie: 2040:

- Voor bestaande woningen en andere geluidgevoelige gebouwen streven we naar het niet verder toenemen van de geluidshinder; een geluidsbelasting van maximaal 60 dB is, gegeven de huidige infrastructuur, acceptabel.
- 2040: wij streven er naar de toename van risico's van opslag en transport van gevaarlijke stoffen en van straling door hoogspanningslijnen te beperken, evenals geur- en geluidshinder door industriële bedrijven en lichthinder.
- 2030: wij streven ernaar dat de gezondheidsrisico's als gevolg van geluidsbelasting minimaal zijn, waarbij we voor nieuwbouw voor woningen en andere geluidgevoelige gebouwen streven naar het voldoen aan de WHO-advieswaarden voor geluid.
- Gerealiseerd wordt dat de ambities - gegeven de ambities op het gebied van woningbouw en verstedelijking - hoog zijn, wil de provincie samen met de gemeenten mogelijkheden zoeken om deze doelstellingen te bereiken. Hiervoor wordt een Programma geluid opgezet, waar de provincie middelen voor inzet. Gemeenten kunnen projecten aandragen met als doel het verbeteren van de geluidskwaliteit. Regionale samenwerking is hierbij belangrijk.

Specifiek 2025

Jaarlijks is er sprake van diverse adviesvragen van de provincie aan de RUD. De verzoeken aan de RUD hebben betrekking op:

- Toetsen op geluidshinder;
- Opstellen en handhaven voorschriften van industrielawaai;
- Geluidssanering/ vaststelling hogere grenswaarden voor provinciale wegen;
- Inzet voor projecten in het Programma geluid. Bij grotere projecten zal een aanvullende opdracht verstrekt worden.

Tabel 20: opdrachtomschrijving geluid, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Toetsen geluidshinder op verzoek	Doorlopend	RUD
Voorschriften industrielawaai opstellen, toezicht en handhaving	Doorlopend	RUD

Geluidssanering/vaststelling hogere grenswaarden provinciale wegen	Doorlopend	RUD
Programma geluid	Doorlopend	RUD

Tabel 20A: opdrachtomschrijving geluid, structureel voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Stiltegebieden (vergunningverlening)	Doorlopend	RUD
Stiltegebieden (toezicht en handhaving)	Doorlopend	RUD

Tabel 20B: totaaluren opdracht geluid

Jaar	2024	2025
Totaal uren structurele taken		Middels aanvullende opdrachten

8.3 Wet luchtvaart

Beleid/doelen

De provincie is op basis van de Luchtvaartwetgeving bevoegd tot het vaststellen van Luchthavenbesluiten (LHB) en Luchthavenregelingen (LHR). Daarnaast kan de provincie voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (TUG) van een terrein, dat geen luchthaven is, een ontheffing verlenen. Hiervoor zijn TUG-beleidsregels opgesteld. De provincie houdt zich alleen bezig met opstijg- en landingslocaties en met opstijg- en landingsbewegingen. Bij het afhandelen van aanvragen voor opstijg- en landingsbewegingen houdt de RUD standaard rekening met regelgeving en/of belangen rond stiltegebieden en uit de Wet natuurbescherming voortvloeiende belangen.

Specifiek 2025

De RUD verleent ontheffingen en voert toezicht/controles op TUG-ontheffingen, op de Luchthavenregeling en het Luchthaven-besluit. De werkzaamheden hebben betrekking op zowel vaste velden (Luchthavenregelingen - vijf in totaal) als op flexibele locaties. Vaste velden zijn locaties van waar frequent gevlogen kan en mag worden. Controles op TUG-ontheffingen maken inzichtelijk op welke wijze gebruik wordt gemaakt van de ontheffing. Uitgangspunt is continuering van het huidige spontane naleefgedrag van 90% en een toezicht effect van 90%. Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. Bij locaties waar overlast tot de mogelijkheden behoort, worden lopende ontheffingen gecontroleerd. Ook nieuwe aanvragen voor een Luchthavenregeling worden door de RUD beoordeeld.

Tabel 22: opdrachtomschrijving Wet Luchtvaart, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Analyse beleidsregel TUG en mogelijke aanpassing	Q2	Provincie

Tabel 22A: opdrachtomschrijving Wet Luchtvaart, structureel voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Verlenen TUG-ontheffingen	Doorlopend	RUD
Toezicht TUG-ontheffingen	Doorlopend	RUD

Beoordelen nieuwe aanvragen Luchthavenregeling	Doorlopend	RUD
Toezicht Luchthavenregeling- en besluit	Doorlopend	RUD
Afhandelen meldingen en klachten	Doorlopend	RUD

Tabel 22B: totaaluren opdracht Wet Luchtvaart

Jaar	2024	2025
Totaaluren	1200	1100

8.4 Vergunningverlening en handhaving 2025 algemeen

Onderstaande uren zijn niet specifiek toegerekend aan een bepaalde wet, maar zijn wel ondersteunend aan de hiervoor genoemde activiteiten. Hieronder volgt een korte toelichting.

Dienstverlening algemeen en juridische procedures

Ter ondersteuning van de wettelijke producten zijn er diverse algemene diensten opgenomen. Het betreffen:

- Juridische procedures: Vanwege de diversiteit en het bijzondere karakter zijn juridische procedures losgetrokken van de reguliere procedures. Specifiek betreft dit bezwaar en (hoger) beroep, handhavingsverzoeken en WOO-verzoeken.
- Dienstverlening: De RUD ondersteunt op diverse terreinen beleidsontwikkeling en adviseert de provincie, zorgt voor goede informatievoorziening en verstrekt deze naar burgers en bedrijven. De RUD neemt deel aan werkgroepen, zoals voor het opstellen van de vergunningenstrategie, heeft een vertegenwoordigende rol in IPO-overleggen, actualiseert het bedrijvenbestand en verstrekt informatie via de mail, telefoon en website. Een belangrijke taak is het verder door ontwikkelen van Uitvoerings- & Handhavingsstrategie VTH in 2025 en het meedenken bij de actualisatie van het VTH-beleid van provincie en de Omgevingsverordening.
- Ontwikkeling strafrecht: Nadat in 2021 was geconstateerd dat de uitvoering van het onderdeel strafrecht nog onvoldoende was, is in 2021 gestart met het professionaliseren van de inzet van strafrecht. De doorontwikkeling van strafrecht blijft onder de aandacht. Ook in 2025 zal dit taakveld verder opgepakt worden, en met andere ketenpartners afgestemd. In aanloop naar de fusie zal nadrukkelijk gekeken worden naar de invulling van strafrecht in de nieuwe organisatie, de ODU.
- Monitoring: De (regionale) U&HS biedt de basis voor de te ontwikkelen monitoringsrapportages. Deze rapportages zijn ook de basis voor de te ontwikkelen voortgangsrapportages vanuit de RUD en vanaf 2026 de ODU. Bij de ontwikkeling van doelen voor de regionale U&H strategie is er nadrukkelijk aandacht voor de hele keten: van abstract doel naar meetbare KPI's, het monitoren van de voortgang en het rapporteren hierover, bij voorkeur gericht op maatschappelijk effect. Dat is een grote uitdaging, waarbij we ons richten op kleine stappen in de goede richting.

Regionale en provinciale taken

De crisisorganisatie en de consignatie voor milieuklachten vallen onder een regionale gezamenlijke taak. Deze wordt verdeeld over alle opdrachtgevers via een verdeelsleutel. De consignatie voor zwemwater en groene meldingen worden alleen in rekening gebracht bij de provincie Utrecht. Deze worden als provinciale taak beschouwd. Voor de consignatiediensten geldt dat dit het paraat staan van toezichthouders betreft.

Bij milieucalamiteiten is het daarnaast van belang de we elkaar zowel intern als extern snel en via de juiste weg weten te vinden. In 2025 wordt de informatievoorziening daarom verbeterd door de werkprocessen en afspraken met de omgevingsdiensten en terrein beherende organisaties aan te scherpen.

Materiële middelen

Onder deze post vallen incidentele uitgaven die gedaan worden, bijvoorbeeld ten behoeve van bewonersavonden, controle analyses, et cetera. In onderstaande tabel is een overzicht van het materieel budget opgenomen.

Tabel 23: opdrachtomschrijving VTH algemeen, specifiek voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Doorontwikkeling inzet strafrecht	Q2	RUD
Doorontwikkeling uniforme Uitvoerings- en handhavingsstrategie	Doorlopend	RUD/Provincie/Regio
Monitoring /verantwoording doelstellingen;	Q2 en Q4	RUD/provincie/regio

Tabel 23A: opdrachtomschrijving VTH algemeen, structureel voor 2025

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Beleidsadvisering	Op verzoek	RUD
Afhandeling juridische procedures	Doorlopend	RUD
Informatieverstrekking	Doorlopend	RUD
Milieuklachtentelefoon	Doorlopend	RUD
Zwemwatertelefoon	Doorlopend	RUD

Tabel 23: totaaluren opdracht VTH algemeen

Jaar	2024	2025
Totaaluren	5921	4440